

14 17.8.2011

KIRKKO & KOTI

**Tomperin saarella asuu
Kalevi Karkkonen,
tyytyväinen erakko**

16

**Vieraanvaraisuutta vai kirkkopolitiikkaa?
Luther -säätio puhkaisi jälleen kirkkokiistan.**

4-5

**Merja Perttula sanoo
joutuneensa vikaraiteelle
JOSKUS VAIN ITKEN**

→ 8-9

AJANKOHTAISTA

Tulossa tiukka euro

Viime viikkojen pörs-sikurssit ovat ennakoineet kovia aikoja.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen toimitusjohtaja Sixten Korkman sanoo, että on hyvä, jos hallitus ryhtyy luottamusta vahvistaviin toimiin.

”Suomen valtion velka ei kuitenkaan ole millään kriisirajoilla. Ei pidä ryhtyä menojen äkkileikkauksiin tai pikaisiin veronkiristyksiin. Sen sijaan on etsittävä keinoja, jotka kannustavat nyt ja tulevana vuosina työntekoon ja yrittäjyyteen.”

Korkman näkee, että meilläkin voi mennä huonosti, jos epävarmuus ja pelko rahoitusmarkkinoilla leviää ja johtaa kriisiin. Silloin vienti, työllisyys ja tulonmuodostus heikkenevät.

”Mutta ei tässä välttämättä yöunia kannatta menettää. Tapahtumien kulku ei maailman osalta ole meidän käsissämme. Asuntovelallisen kannalta voi huomata, että lainakorot py-

syvät matalina vielä pitkään.”

Myös kirkon osakesalkun ylin vartija kirkoneuvos Leena Rantanen on rauhallinen.

”Kirkon eläkerahasto on sijoittaja, jolla on erittäin pitkä sijoitushorisontti. Tämän takia eläkerahaston on mahdollista sijoittaa kohtuullisen suuri osa sijoitusomaisuudestaan osakkeisiin.”

Joko osakkaita myydään?

”Tällä hetkellä emme myy osakkeita. Sen sijaan harkitsemme ostamista. Pyrimme toimimaan viisaasti, eli ostamaan halvalla ja myymään kalliilla, ei toisin päin.”

Köyhiä seurakuntia tulee lisää

Kirkkohallituksen taloussuunnittelupäällikkö Pasi Perander on huolissaan köyhtyvistä seurakunnista, joita Itä-Suomessa riittää.

”Seurakuntien määrä, joissa oli negatiivinen vuosikate, kasvoi 40 prosentilla vuodesta 2009 vuoteen 2010. Suuri osa samoja, mutta uusiakin tuli mukaan. Samaan aikaan suuret seurakunnat kykenivät vahvistamaan talouttaan.”

Perander sanoo, että inhottavinta on, ettei heikkojen seurakuntien heikentymiselle ole näkyvissä helppoja ratkaisukeinoja.

Euron kriisi ja maailmantalouden epävarmuus toivat elokuun taivaalle tummia pilviä.

Tiukan euron talous leimaa näillä näkymin koko kirkon työtä. Verotulot vähenevät, jäsenmäärä hiipuu hiljalleen etenkin isoissa kaupungeissa. Henkilöstökulut ja kiinteistökulut kasvavat.

Peranderin mukaan olennaista on keskittyä kirkon perustehtävään..

”Se edellyttää johtajuutta. Kirkkoherrojen ja talouspäälliköiden on tehtävä seurakunta-

päätäjille rohkeita ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi.”

”Pitää etsiä synergiaetuja. Ja tutkia, miten samoja asioita voidaan tehdä entistä edullisemmin.”

LEA LAPPALAINEN

KIIKARISSA

Vallan väärinkäyttäjät

Jos valta siirtyy hemmotellulle ipanalle, lapsesta kasvaa tyranni.

Runsas viikko sitten saksalainen lastenpsykiatri Michael Winterhoff kaa-toi Helsingin Sanomissa täyslaidallisen pain kasvattajien näköä. Nykylapset ovat kurittomia, vastuuttomia ja narsistisia, koska valta on siirtynyt vanhemmilta lapsille, Winterhoff latasi.

”Pohdin päässäni samoja asioita”, Pitkälahden koulun rehtori Veikko Tiihonen sanoo.

”Kuvattu ilmiö on hyvinvointiyhteiskunnan ongelma. Ei sitä ole Afrikassa eikä Aasiassa”, Tiihonen säestää Winterhoffia.

Hän ihmettelee, miten hiljaa oma ammattiliitto on ollut.

”Opettajat ratsastavat PISA-tutkimusten huipputuloksilla, mutta toinen puoli unohtuu. Suomen koululaisten huonot käytöstavat ovat tutkimusten mukaan maailman kärkeisijöillä.”

Hän näkee, että kodista ja perheen vastuusta puhuminen ei ole trendikästä. Lasten rooli on muuttunut nopeaan tahtiin ja outoon suuntaan. Nyt on aika vetää jarrua ennen kuin on liian myöhäistä.

”Lapsen luovuus ei ole samaa kuin täydellinen vapaus.”

Keskiolet takaisin Alkoon

Tiihonen sanoo, että kaikki ei ole kohdallaan, kun ekaluokkalainen ilmoittaa toistuvasti, ettei halua lähteä kouluun eikä tehdä läksyjä. Sen sijaan hän viihtyy viisi tuntia omissa oloissaan tietokoneen äärellä.

Valtaosa oppilaista suoriutuu hyvin, mutta siellä missä kaksi opet-

tajaa kohtaa, ollaan huolissaan niistä, jotka eivät tahdo pärjätä millään keinolla. Heitä tulee niin hyvis-
tän kuin heikommista lähtökohdista ponnistavista perheistä.

Perheen syrjäytymisen ja huonovointisuuden syitä kaivetaan 90-luvun laman vuosilta. Tiihonen haraa vastaan. ”Kun nousu alkoi, alettiin syyttää lapselle kaikkea, mitä hän keksi haluta.”

Ylempien luokkien vitsaus ovat päihteet, jossa Suomen koululaiset erottuvat selvästi monista muista maista.

”Tytär oli Italiassa. 25 nuoren ko-koontuessa korkattiin yksi pullo kuohuviiniä. Merkiksi, että nyt on valmistujaisjuhla.”

Tiihonen sanoo, että jos hän olisi diktaattori, hän veisi keskioluen takaisin Alkoon.

Kielenkäyttö koventunut

Yksikin oppilas voi terrorisoida muiden oppimista. Kaksi tai kolme vielä menee, mutta toistakymmentä on Tiihosen mukaan liikaa. Seitsemän prosenttia päätyy tarkkailuluokalle.

Uutta on lapsen aggressiivisuus ja salamannopea riitaantuminen. Kielenkäyttö on koventunut eivätkä kaikki enää osaa kuunnella. Myös syyllisyys ja häpeä ovat katoamassa. ”Kun pikkupoika pissii lorottaa koulun ovelta, hän viis välittää siitä, mitä muut ajattelevat.”

Viides- ja kuudesluokkalaiset työt panevat joskus poikia paremmaksi koulukiusaamisessa. Samallinen tykitys Facebookissa ja tekstiviesteissä on käynyt yhä härsimmäksi. Syyinä voi olla koulutoverin meikki tai väärä pop-idoli.

Joidenkin kotien mielestä vika on koulussa, opettajat nipottavat. Vanhemmat saattavat ilmoittaa opettajalle, että meidän poika ei tule jälki-istuntoon.

”Nuori mies menee armeijaan. Hän ei ole eläessään törmännyt sanaan: ei.

”Kerran oppilas varasti rahaa. Vanhempi totesi siihen, että kuka käski tuoda rahaa kouluun?”

Tiihonen onnittelee vanhempia, jotka myöntävät vaikkapa lapsensa ylivilkkouden, jolloin hänelle voidaan hankkia avustaja.

Isä esiin omalle paikalleen

Monet vanhemmat hemmottelevat lapsiaan tarjoamalla hänelle vain huippuhetkiä. Kuvitellaan, että hetkellinen mielihyvän tuottaminen on rakkautta. Tarkoitusta on hyvä, mutta lopputulos huono.

”Nuori mies menee armeijaan. Hän ei ole eläissään törmännyt sanaan ei,” Tiihonen kärjistää.

Sitten on vanhempia, jotka nostavat kädet pystyyn, kun kokevat etteivät osaa kasvattaa. Heistä tuntuu, että heillä ei ole tarpeeksi asiantuntemusta eikä keinoja toimia vastuullisina vanhempina.

Tiihonen katsoo asiaa käytännöllisemmin ja vanhoja hyveitä puoltaen. Hän kehottaa vanhempia passittamaan lapsensa ulos, uimaan, palloa pelaamaan, marjaan, met-

”Isän puute näkyy koulussa. Alakoululainen saattaa könyä syliini”, rehtori Tiihonen sanoo.

sään, ja lähtemään itse mukaan.

”Terve lapsi liikkuu ja leikkii, käyttää mielikuvitusta ratkoakseen pulmia. Lasten on hyvä oppia keskenään sopimaan asioita. Vaikkapa sitä, että toista ei saa jättää pulaan.”

Lapsiperheille hän soisi kotiapua. ”Sata vuotta sitten oli varaa ottaa kotiin palkattua apua, miksei tänään.”

Kaikkein tärkeintä on Tiihosen

mielestä järjestää 15-20 -vuotiaille oikeaa työtä. Muussa tapauksessa toimettomien armeija kasvaa kestä-mättömäksi.

Ja vielä yksi asia:

”Suomalaisen isän rooli pitää palauttaa. Isä esiin ja perheneuvotteluun omalle paikalleen.”

Pikku poikien pomona

”Monelta on kadonnut ilo lapses-

PÄÄKIRJOITUS

Kirkollinen työtapaturma

Onko ihmisen sana tosi? Onko rivien välistä luettava sellaista, jota siellä ei välttämättä ole. Luther –säätio vuokraa tilat syyskuussa järjestettävää pappisvihkimystä varten Kuopion ortodoksiseurakunnalta.

Säätiön pastori Kalle Väättäinen sanoo, että sieltä kysytään, koska luterilaisilta seurakunnilta ei tiloja saada.

Arkkipiispa Leo vastaa, että tilat annetaan, koska säätiöläiset ovat kansankirkon jäseniä. Kyse on vieraanvaraisuudesta, jossa tarjotaan apua toisille kristityille.

Kaukaa haetulta tuntuu tulkinta, että päätös olisi kannanotto luterilaisen kirkon virkakysymykseen. Ennemminkin kyse on työtapaturmasta. Sellaistakin sattuu.

Jos tähän olisi laitettu piste, tämän kesän ”Ruokolahden leijona” olisi jäänyt syntymättä. Yle – uutisten juttu puski kirkollisen sensaation, joka äityi piispojen väliseksiittelölksi, jopa ekumeenisten suhteitten kulmakiveksi.

Voisi kuvitella, että Luther –säätion kuopiolaisyyhteisö katselee kummissaan aikaansaamaansa kansankirkkojen linjojen vetoa. Sillä aikana kun valtakirkot kinastelevat, säätiö vetää pisteet omaan laariin.

Asia paisui mielenkiintoiseksi, mutta mittojaan suuremmaksi.

Luther –säätio on muodostamassa omaa kirkkokuntaansa. Selkeää eriytymisen askelta luterilaisesta kirkosta se tuskin ottaa, vaikka vihkiikin pappeja säätiön käyttöön. Luther –säätio on repeämä luterilaisessa kirkossa, mutta tällaisissa kirkkostaisteluissa kaikki osapuolet ovat häviöjää.

Luterilaisen ja ortodoksisen kirkon yhteys on rakennettu luottamukselle monen sadan vuoden vihollisuuksien jälkeen.

”Näyttää siltä, että kyse on työtapaturmasta. Sellaistakin sattuu.

Rajariitoja syntyy joskus hyvällekin naapureille. Jos asu-missääntöjä ei ole sovittu etukäteen, ne on ratkaistava muutoin kuin ampumalla aidan raoista.

Ekumeenisen neuvoston pääsihteeri Heikki Huttunen kirjoittaa blogissaan siitä, miten luottamusta ja yhteistyötä on rakennettu talkoissa, työpaikoilla, saunanlauteilla, juhla-aterioilla tai aviovuoteissa. ”Tämä traditio jatkuu kummankin kirkon sisäisten skismojen yli.”

Nyt suut supummalle. Vi-hapuheet ja läksytys eivät ole kunniaksi kenellekään.

Eivät edistä ekumeniaa eivätkä paranna kirkkomme riitaisiin keskusteluihin jo ennestään jumittunutta mainetta.

”Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä Isä, olet minussa ja minä sinussa.”

Jeesuksen opettama rukous on edelleen hyvä ajo-ohje pahempien yhteen-törmäysten välttämiseksi.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

HANNA KARKONEN

Männistön kirkkokuoro on esiintynyt myös Kallaveden lukion kuoron kanssa.

seurakunnan nuorisotyönohjaaja Markku Puhakalta puh. 040 4848 413.

Uusi asukastupa avataan Linnanpellon asuinalueelle, Linnanpellonkatu 32, perjantaina 19.8. klo 13–16. Matalan kynnyksen kohtaamispaikassa voi lukea lehtiä, kahvitella ja tavata tuttuja.

Tupatoimintaa vetää Setlementti Puijola, joka vastaa ennestään kaikista seitsemästä kaupungin asukastuvasta. Yhteistyössä

Seurakunnan kuorot aloittavat toimintansa niin aikuisille kuin lapsille ja nuorillekin. Eri seurakunnat tarjoavat perinteisiä kuoroja, mutta myös erikoisempia rytmiejä ja kokoonpanoja.

Puijolla on lisätty projekteja, jotka eivät välttämättä sido laulamaan kovin pitkäksi aikaa. Halutessasi täsmätietoa laulu- ja konserttitoiminnasta voit ilmoittautua ”laulajapankkiin” kanttori Joona Sarasteelle.

Kuopion seurakunnissa toimii yli 40 erilaista kuoroa tai soitinyhtyettä, jotka avustavat seurakuntien järjestämissä tilaisuuksissa noin 350 kertaa vuodessa. Musiikkiryhmiin kuuluu lähes 900 seurakuntalaista. Lisätietoja www.kuopionseurakunnat.fi sekä seurakuntien kanttoreilta.

Nuoren seurakunnan veisukirjan laulannan maraton järjestetään lauantaina 3.9. klo 12 alkaen Puijon kirkossa. Laulattajia on Jarkko Maukonen & kumppanit. Ilmoittautuminen oman seurakunnan nuorisotyönohjaajalle 26.8. mennessä. Etukäteen ilmoittautuneille tarjotaan lounas klo 15 seurakuntasalissa. Lisätietoja Puijon

TIMO HARTIKAINEN

kanttori Veikko Tiihonen sanoo.

ta ja perhe-elämästä”, Veikko Tiihonen sanoo.

Koulujen alkuun on muutama päivä, hyvän päivetyksen saanut mies uhkuu intoa päästä töihin. Takana on reilusti yli 30 vuotta opettajana. Tällä hetkellä hän toimii myös Pohjois-Savon rehtorien yhdistyksen puheenjohtajana.

Hän opettaa liikuntaa ja pitää myös uskonnonopetuksesta. Raa-

matun kertomukset ja viisaukirjat ovat tuttuja, koska niitä tuli ahmitua jo varhain. ”Joka kuritta kasvaa, se kunniatta kuolee, on hyvin sanottu.”

Yhdessä tekemisen pelisääntöjä hän opetteli lapsuuskodissaan kahdeksan sisaruksen kanssa. Sieltäkö opettajan kutsumus? ”Saattaa olla. Minua taidettiin pitää pikku poiki-pomona.”

Paras omilta lapsilta saatu palaute on työhuoneen seinällä. Siinä on pojan piirtämä kuva, jossa seisoo mies ja hänen kainalossaan seisoo koulu.

”Ajattelen, että poika pitää siinä isäänsä aivan yliveritaisena”, Tiihonen naurahtaa.

LEA LAPPALAINEN

KOLUMNI

Kenen kaveri
ja kenen seurassa

Opportunismi on nykyajan vitsaus. Sanamme asettuvat niin, että omat intressit ja tavoitteet eivät kärsi. Ajatuksemme eivät varsinaisesti näytä asettuvan vastustamaan toisen ajatusta.

Syntyy vaikutelma ikään kuin olisimme toisen kanssa samaa mieltä ja on helpompi lukeutua kaveripiiriin. Todellisuus on toinen, vaikka emme joutuisikaan niin tiukkaan tilanteeseen kuin Pietari rakovalkealla. Pietari on kristillisessä kirkossa leimautunut peräänantajaksi. Tiukka paikka ja mielestä kaikkosivat kaikki annetut sitoumukset. Pietari kielsi kaiken, mikä aiemmin on ollut tärkeää. Muutamat sanat olivat tuhota elämäntehtävän ja elämän mielekkyyden, yhteyden ystäviin, yhteisön luottamuksen ja luottamuksen Jumalaan.

Myötäily ilman sitoutumista sisältöön, toisten miellyttämisenhalu sanojen virrassa surffaten ja sen avulla oman aseman luominen tai säilyttäminen johtaa meidät älylliseen epärehellisyyteen, josta tulee helppotapa. Siirrymme likiarvojen maailmaan, josta tarkkuus häviää. Hävitämme persoonamme sisällyksetömän tekstimassan sisään ja toivomme näin pääsevämme tavoitteisiimme - yleviin tai jopa alhaisiin.

Totuudesta poikemisesta tulee elämäntyyli ja omista näkemyksistä luopumisesta opportunistisen elämänasenteen välttämätön tuki. Koko elämä voi vähitellen kadota usvaan ja menetämme lopullisesti otteen siitä, mihin oikeastaan luotamme, minkä puolesta ja mitä vastaan taistelemme.

Oikean ja väärän hämärtyminen johtaa inhimillisyyden ja ihmisyyden tuhoon. Tarvitsemme arvomaailman ja ihmiskuvan, joka antaa sanoille ja sanottavallemme suunnan ja jonka mukaisesti asetumme tarvittaessa vastavirtaan.

Oikea ei ole kuitenkaan minun hallussani eikä sinun hallussasi. Meillä tulee olla rohkeutta vaatia sekä itseltämme että toiselta perusteita, rohkeutta yrittää ymmärtää itsellemme vaikeita asioita, sinnikkyyttä yrittää yhtä hyvin ymmärtää toisen näkemyksiä kuin omiamme. Inttäminen ei johda mihinkään, erimielisinäkin asetumme rinnakkain, emme toistemme ylätai alapuolelle.

Kukko lauloi. Pietari ei jäänyt peräänantajaksi, vaan on nyt suunnanosoittaja.

Yksi katse ja hän tiesi kenen seuraan hän kuului. Hänen sanansa eivät enää turvanneet omaa asemaa. Omat intressit ja sitä pönkittävät puheet jäivät. Äänimerkki on annettu.

JUHANI LAURINKARI

Kirjoittaja on yhteiskuntatieteilijä, teologi ja humanisti Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella.

Ortodoksinen kirkko vuokraa

Arkkipiispa Leo sanoo, että kyse on vieraanraisuudesta.

”Emme ole tarjonneet tiloja Luther –säätölle. Olemme pyynnöstä suostuneet antamaan tilat”, arkkipiispa Leo sanoo.

Hän korostaa, ettei tilojen antamisesta kyse ole kannanotosta.

”Emme puutu kirkon sisäisiin asioihin. Luther –säätion jäsenet ovat evankelis-luterilaisen kirkon jäseniä. En ota kantaa kirkon muihin kysymyksiin.”

Arkkipiispa Leo sanoo ortodoksien kirkon antavan muita seurakuntien tiloja ja kaikkien kristittyjen käyttöön. ”Kirkkoa eli sakraalitilaamme annamme vain ortodoksien käyttöön.”

Hän muistuttaa myös siitä, että sotien jälkeen ortodoksit saivat käyttää luterilaisen kirkon tiloja, joissa toimitettiin myös jumalanpalveluksia. ”Tosin luterilaiset seurakunnat eivät aina antaneet tilojaan. Siitä jäi ikävä muisto. Siksi jouduttiin turvautumaan koulujen, pankkien ja kotien tiloihin.”

Luther –säätölle tilat on annettu heidän jumalanpalvelustaan varten. ”Jos heillä on siellä pappisvihkimys, se on toinen asia.”

”Tässä on kyse tilojen vuokraamisesta. Ei kannanotosta kirkkojen välisiin tai sisäisiin asioihin.”

Metropoliitta **Ambrosius** on toivonut, että päätöstä harkittaisiin. Arkkipiispa Leon mukaan hänen antamansa päätös pysyy.

Kuopion ortodoksien seurakunnan papeilla ei ole ollut osuutta päätöksentekoon, koska pyynnön otti vastaan piispa **Arseni**.

”Osoitimme pyyntöme sinne, koska tiesimme, että luterilaiselta kirkolta

”Uusia jumalanpalvelusyhteisöjä syntyy koko ajan. Se on meidän vastauksemme viime sunnuntain jumalanpalveluksessa.

emme tiloja saa”, sanoo Luther –säätion pastori **Kalle Väätäinen**.

”Me olemme vain vuokranneet seurakuntasalin ortodokseilta. Skandaali tulee jostain muualta.”

Piispa **Wille Riekkinen** sanoo Savon Sanomien haastattelussa Luther –säätiota ”kirkoksi kirkossa, joka yrittää näkittää meitä”.

Luther –säätio järjestää pappisvihkimyksen syyskuun 17. päivänä Kuopion ortodoksien seurakunnan tiloissa. Säätölle vihitään kolme uutta pappia. Pappi vihki Luther –säätion piispa **Matthias Väisänen**.

Säännöllisesti Luther –säätio kokoontuu ortodoksien kirkon tiloissa ainoastaan Kiteellä. Kuopiossa Luther –

KIRKON KULMILTA

Kivimies Ukko Flodberg

Pohjolankadusta nouseva Flodbergin mäki on saanut nimensä Kuopiossa 1700-luvun lopusta ja 1800-luvun alussa asuneesta Ukko Luuperista, Staffan (Tapani) Flodbergista. Hän toimi täällä vuodesta 1792 kirvesmiehenä, myllärinä, rakennusmestarina ja vuorimiehenä.

Kaupungin vuoden 1810 omistajaluettelon mukaan hänellä oli tontti Maljalahden rannassa Suokadun, Maaherrankadun (Kuningattarenkadun) ja Maljalahdenkadun välisellä alueella. Seuraavana vuonna hän sai luvan rakentaa lahden takana kohovalle mälle asuinrakennuksen ja tuulimyllyn. Jo vuonna 1824 tätä Lahdentaan mäkeä on sanottu Flodbergin mäeksi.

Flodbergilla oli mäellä myös kalkkiuuni. Toinen kalkkiuuni oli Kuokkasenniellä, jonne hän oli saanut kaupungilta luvan perustaa kalkkitehtaan löydettyään Honkalahdesta kalkkikiviesiintymän. Siellä hänellä oli myös liuskekivi- ja vuolukivilouhokset. Niiden lisäksi hänellä oli kalkkikaivos Likolamminmäellä.

Kuopion varhaista historiaa tutkinut ja siitä kirjoittanut Johan Salenius kertoo Flodbergin anoneen turhaan lupaa

Maaseurakunnan vanha kalmisto kantaa ukko Flodbergin nimeä.

TIMO HARTIKAINEN

mineraalilouhoksen perustamiseen Tuusniemelle tehdäkseen tulenkestäviä astioita.

Salenius mainitsee Flodbergin olleen Kuopiossa mukana myös ”kallionsärkijänä”, kun Pohjois-Vuorikatu eli nykyinen Kauppakatu 1810-luvulla avattiin torin tuntumasta Hatsalan maihin eli Puistokatuun asti.

Lisäksi Flodberg toimi rakentajana. Hänen kirvesmiehen ja kivimiehen tietoa ja taitoa tarvittiin, kun nykyistä tuomiokirkkoa 1800-luvun alussa rakennettiin Vahtivuorenmäelle.

Pohjolankadusta nousevan Vuorelan mäen ohella Flodbergin nimeä kantaa nyttemmin myös mäellä oleva hautausmaa.

Ensimmäiset hautaukset tähän pappilan maille perustettuun hautausmaahan tehtiin talvella 1867. Nyt tämä maaseurakunnan vanha kalmisto on virallisestikin nimeltään Flodbergin hautausmaa. Sen lähes 150-vuotisesta historiasta kertovat kappelin ja muistomerkkien ohella myös hautausmaata reunustava komea kuusirivistö ja vanha kiviaita.

HELENA RIEKKI

tilat Luther -säätöille

TIIMO HARTIKAINEN

emme keskusteluun”, Luther -säätöön pastori Kalle Väättäin sanoi

säätöä kokoontuu Adventtikirkon tiloissa Saastamoisenkadulla. ”Emme aio provosoitua. Jatkamme messuja ja suhtaudumme kunnioittavasti eri tavalla ajatteleviin kristittyihin”, Kalle Väättäin vastaa kohun keskellä.

Pyhä tila syntyy vuorovaikutuksesta
”Tila voi olla pyhä, vaikka siinä ei olisi mitään kirkollisia tai uskonnollisia symboleja. Luontohan on monille pyhä paikka”, professori **Pentti Kareoja** Aalto-yliopistosta muistuttaa.
Kaikki ei kirkossa hänen mu-

kaansa ole tilan, seinien ja alttarin varassa. Yhtä tärkeää on vuorovaikutus tilan ja ihmisten välillä.
”Kirkko tulisi rakentaa laajalle joukolle, ei vain aktiiveille, sillä rakennuksella on monta aspektia, lohdutuksen, puhdistautumisen ja terapian ulottuvuudet, kuten juuri äsken Norjassa. Suurempia mitakaavoja, maallisten murheiden unohtamista. Sitä varten on kirkko.”
Kareoja on suunnitellut Suomen uusimman ekumeenisen käyttöön tarkoitettua merimieskirkon, joka sijaitsee Helsingissä Vuosaaren satamassa.
Suunnitteluprosessin aikana hän vieraili Hampurissa, saksalaisten merimieskirkossa, jossa oli samankaltaisia palvelupaikkoja juutalaisille, kristityille, muslimeille, monille idän uskonnoille ja uususkonnoille.
Siitä hän ei ole lainkaan varma, että Suomessa asuvat muslimit haluaisivat käyttää kristittyjen kirkkoja omiin rukouksiinsa. ”Voisivat kokea paikan vieraaksi.”
Espoolainen arkkitehti **Antero Polsokaan** ei innostu kirkon tilojen avaamisesta muiden uskontojen käyttöön.
”On oikein ottaa myös muita uskontoja edustavat maahanmuuttajat hyvin ja kunnioittavasti vastaan. Se ei kuitenkaan edellytä oman uskon tai kulttuurin vähättelyä tai niistä luopumista.”
Polso sanoo, että kaikilla ihmisillä on kaipaus Jumalan luo. ”Kristityillä ei ole mitään valtuuksia tuoda muiden uskontojen harjoitusta seurakuntien tiloihin.”
”Seurakuntien tilat palvelevat niiden perustehtävää, evankeliumin välittämistä ihmisille.”

LEA LAPPALAINEN
LAHJA PYYKÖNEN

MITÄ MIELESSÄ?

Humalaiset harmittavat rantavahtia

Kone- ja tuotantotekniikan insinööriopiskelija, 21-vuotias **Sandor Nagy** on toista kesää uimavalvojana Väinölänniemen ja Kirveslahden uimarannoilla. Kahdeksan vuoden kilpauinti ja neljän vuoden vesipalloilu sekä uimavalvojan kurssi antoivat hyvät valmiudet rantavahdin kesätyölle.

Mitä uimavalvojan työpäivään kuuluu?

”Aamuisin huolehdimme muiden uimavalvojen kanssa, että ranta on siisti ja laiturit ja hyppytorni kunnossa. Mitä taamme veden lämpötilan ja tarkastamme ensiapuvälineet. Päivä kuluu ulkona uimareita ja muita rannalla kävijöitä valvoessa ja rannan siisteydestä huolehtiessa. Pidämme arvion perustuvaa tilastoa siitä, kuinka paljon rannalla käy päivittäin väkeä. Myös sattuneet tapaturmat on kirjattava ylös.”

Kuinka vastuullista työ on?

Kyllä tämä on vastuullista työtä. Vanhempien on voitava luottaa siihen, että isommat, itsenäisesti rannalle tulevat lapset ovat turvassa.”

Voivatko vanhemmat jättää lapsensa uimavalvojan kontolle?

”Lapsenvahtea emme ole. Alle kouluikäiset

KUVA: HELINÄ SCHRODERUS

tulevatkin aina rannalle vanhempiensa kanssa. Noin 10-vuotiaat ja sitä vanhemmat lapset uivat jo itsenäisesti.”

Kuinka paljon vaaratilanteita sattuu?

”Minun ei ole tarvinnut kahden kesän aikana juosta veteen tositoimiin. Joillekin muille uimavalvoille on tullut muutamia pelastustilanteita. Pikkuhaavoja tai nyrjähdyksiä sattuu silloin tällöin, ei isompia vammoja, eikä tänä kesänä ole tarvittu ambulanssiakaan.”

Mitkä ovat työn parhaat puolet?

”Työ on rentoa, kun saa olla auringossa ja ihmisten parissa. Kun vuoro sattuu Väinölänniemelle, siellä näkee myös kavereita.”

Entä huonot puolet?

”Rannan elämää häirikoivat humalaiset harmittavat. Onneksi heitä on ollut tänä kesänä vähemmän, emmekä ole joutuneet turvautumaan poliisin apuun. Joskus iso lapsilauma villiintyy liikaa, ja heidät on saatava rauhoittumaan.”

Miten uimavalvoja pysyy skarppina?

”Esimerkiksi kuvittelemalla, mitä vaaratilanteissa tulisi tehdä, ja mitkä kukin työvuorossa oleva uimavalvoja tekisi, jotta tilanteissa toimittaisiin oikein.”

PIRJO TIIHONEN

Laadukasta palveluasumista.
Oma hoitohenkilökunta paikalla kellon ympäri.
Asuntoja vapautumassa C-talossamme.
puh. 266 4660, 266 4661
Taivaanpankontie 2, 70200 Kuopio
www.palvelutalolepola.fi

• Hoivapalvelut • Siivouspalvelut
• Kotisairaanhoidon palvelut
Palveluja kotiin jo vuodesta 1993

Gerttu Ky – Kuopion Hellähoito Oy – Kotihoito Saga Oy
Puh. 044 355 54 51 Maaherrankatu 15-19, 70100 Kuopio

Armahdettu ja vapautettu - vertaistukiviikonloppu abortin läpikäyneille

26.-28.8.2011 Ranta-Toivalan leirikeskuksessa Kuopiossa.

Viikonloppussa käsitellään erilaisia aborttiin liittyviä tunteita.

Outi Papunen, p. 050 401 5567,
itu@tnnky.fi www.ituprojekti.net

• turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
• pikkubussit
• invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

UUOKRANANTAJAT!

Vuokraan asuntonne puolestanne
- teen sopimukset
- luottotiedot
- takuut

16 v. pitkäaikaisella kokemuksella
asuntojen välityksestä

Vuokrakonsultti Helmi Kokkonen
p. 040 700 9865
Haapaniementie 32 B Kuopio

Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO
017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistämä valtimo

Kädet puhuvat ja tanssivat

Olin viikon Baglungissa ja Pokharassa vammaistyon seurannassa. Tapasin kummioppilaamme **Juna Tamangin** ja puolisonsa **Shiva Kumalin**. He asuvat pienessä huoneessa kolmannessa kerroksessa, jonne mennään kapeita sementtiportaita kierellen. Heillä on 2,5 –vuotias tyttö ja seitsemän kuukauden ikäinen poika.

Mitpä erikoista tässä nyt on? Se, että Juna ja Silvia ovat molemmat täysin sokeita, toinen sairauden, toinen onnettomuuden seurauksena. Lapset näkevät. Koko elämää pyöritetään 36 eurolla kuukaudessa.

Kaasukeittimellä on ruokana riisiä ja papuja, väliin keittosalaattia. Molemmat käyvät opettajakoulutuksessa, jonka ajaksi lapset luitaan sisälle.

Juna, nuori nainen on kristitty. Opistolla tapasimme parikymmentä muutaakin oppilasta: pyörätuoleilla ja sauvoilla liikkuvia näkövammaisia. ”Meillä on elämä hyvin”, moni toistaa. ”Mutta kylillä ja ilman koulua ei ole niin hyvin.”

Dhaulagirin ja Srijanin kuurojen kouluilla elämä oli vilkasta. Luokka oli hiljainen. Vaikka siinä oli 50 oppilasta – vain kädet tanssivat ja puhuvat. Vuosi sitten raiskattu kahdeksanvuotias tyttö voi hyvin. Koulu on saanut uudet tilat, kirjasto lahjoitettu, ruoka näytti herkulliselta ja uudet punaiset villapaidat piristivät.

Me neuvoimme aamujumppaa ja kerroimme Suomen lumikasoista maan pinnalla. Heille lumi on kaukana kahdeksan kilometrin korkeudessa. Illalla satoi rakeita ja ilma viileni. Makuupussissa pysyi lämpimänä.

Vammaistyössä haasteita riittää. Kuurot kampaajanaiset aloittavat kohta oman bisneksen, sokeilla on viikoittainen radio-ohjelma, soitto- ja tietokonekurseille tulvii opiskelijoita.

Treenamme kuuden näkövammaisen soitto ryhmää: Masina, Bima ja Asha sekä nuoret miehet Mitra, Ishwor ja Saran pistävät kohta passit ja viisumit hakuun päästäkseen tasauspäiville.

Naapurin pankki oli ryöstetty keskellä päivää. Sähkökatkoja on 14 tuntia vuorokaudessa. Liikenneuhkat vievät aikaa.

Toisaalta kirkko kasvaa ja kertoo puoleentoista miljoonan joukosta (asukkaita 30 miljoonaa). Joulunakin moneen puistoon koontui 5000 – 10 000 seurakuntalaista ja satoja uusia ensi kertaa.

Kristillinen tv –kanava on lähettänyt joka ilta elämäntarinoita uskon muuttavasta voimasta. Kymmenessä päivässä puhelinyhteyttä on ottanut 16 000 nuorta.

Halua muutokseen on. Toivoa tarvitaan, yhdessä toimitaan. Sitä on lähetys.

KIRSTI KIRJAVAINEN

DIAKONISSA-KÄTILÖ KIRSTI KIRJAVAINEN ON TYÖSKENNELLYT NEPALISSA VUODESTA 1977. HÄNEN TYÖNANTAJANAAN ON SUOMEN LÄHETYSSEURA.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Iltamusiikkia Tuomiokirkossa

- ✦ Kesän iltamusiikkia –sarjan viimeinen ilta Tuomiokirkossa sunnuntaina 21.8. klo 21. Risto-Matti Marin ja Ville Urponen. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 euroa.

Siilinjärvellä vaalinäytteet

- ✦ Siilinjärven kirkossa messussa sunnuntaina 21.8. klo 10 kirkkoherran vaalinäytteen pitää Seppo Laitanen. Seuraavana sunnuntaina 28.8. klo 10 vuorossa on Arja Huuskonen. Kirkkokahvit ja kyselytunti.

Nuoret messuun

- ✦ Messu ja nuorten kirkkopyhä Kallaveden kirkossa sunnuntaina 28.8. klo 10. Saarna Petteri Hämäläinen, liturgia Anni Tanninen, kanttorina Richard Nicholls.

Kansanlaulukirkko Riistavedellä

- ✦ Kansanlaulukirkko Riistaveden kirkossa sunnuntaina 21.8. klo 18. Reijo Leino, Markku Holopainen ja Tuusniemen Harrastajamuusikot. Kirkossa ei ole messua klo 13.

Kirkko menee luontoon

- ✦ Eräkirkko sunnuntaina 28.8. klo 13 hirvimiesten kodalla Ryönällä Riistavedellä. Kirsi Leino ja Marjatta Piirjonen.
- ✦ Kesäillan kirkko sunnuntaina 28.8. klo 18 Vehmersalmella Ritoharjun hirvimajalla. Uwe Mäkinen.

Motoristit kokoontuvat

- ✦ Motoristikirkko Alavan kirkossa sunnuntaina 21.8. klo 10. Saarnaa piispa Matti Sihvonen, liturgina Pirjo Kuula, kanttorina Leila Savolainen. Mukana Popo Salami. Järjestäytyminen Pui-

Kuopion nuorisokuoro laulaa syksyn ensimmäisessä Tuomasmessussa Alavan kirkossa sunnuntaina 28.8. klo 18.

jon tornin juurella klo 9 alkaen. Paraati tornilta Alavan kirkolle lähtee klo 9.30. Messun jälkeen keittolounas, vapaaehtoinen maksu. Järjestäjinä Alavan seurakunta, Kuopion Moottoripyörä Clubi ja Gospel Riders.

- ✦ Motoristikirkkoa edeltävänä päivänä lauantaina 20.8. klo 15 järjestetään Motoristien iltapäivä Poukaman leirikeskuksen rantsaunalla. Saunomista sekä ruumiin ja hengen ravintoa, myös ajoturvallisuusasiaa. Pitkämatalaisilla mahdollisuus yöpymiseen omin makuupusseihin 17,40€/hlö, liinavaatteet tarvittaessa 7€/hlö. Lisätietoja Sakari Kainulainen, puh. 040 5028558 tai sakari.kainulainen@kuh.fi.

Yhteiset virtemme

- ✦ Virsien yhteislauluilta torstaina 18.8. klo 19 ja Siioninvirsien sunnuntaina 28.8. klo 18 Juankosken seurakuntatalolla.
- ✦ Virsien yhteislauluilta Särneisen seurakuntakodilla keskiviikkona 24.8. klo 19.

Perheen pyhä Juankoskella

- ✦ Perheen pyhä Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa sunnuntaina 21.8. klo 13. Nukketeatteri Willi muuli esittää näytelmän ”Kuninkaan ikiaikainen aarre”. Ruokailu seurakuntatalolla.

Hautausmaakävelyt

- ✦ Hautausmaakävelyille pääsee Kuopiossa torstaina 25.8. klo 18. Kierros alkaa Sankaripuiston Tulliportin puoleisilta portailta. Aiheena Vanhat muistomerkit, oppaina Helena Rieki, Merja Marin ja Heikki Lukkarinen.
- ✦ Torstaina 1.9. Kaavin hautausmaan kävelykierroksella oppaana on Merja Marin. Kierros alkaa hautausmaan ja kirkon paikoitusalueelta klo 18.

Matkalle muistoihin

- ✦ Matka muistojen sillalle –ryhmä aloittaa Puijon kirkolla, Ystävän kammariissa. Ensimmäinen kokoontuminen keskiviikkona 21.9., muut tapaamiset maanantaisin. Ryhmä on tarkoitettu 1920- ja 1930-luvuilla syntyneille ja se kokoontuu kahdeksan kertaa. Ryhmään otetaan kahdeksan henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Ryhmän vetäjinä TTM, SHO Leena Pulkkinen ja ESH, YTM Lea Tuiremo. Ilmoittautumiset ajalla 8.-19.8. diakoniatyöntekijä Raili Lehtoviidalle p. 040 4848438 ja ajalla 22.8.-13.9. toimistosihteeri Mirja Turuselle p. 040 4848410 arkisin klo 8-15.

Lähtisitkö kuoroon?

- ✦ Sola Gratia -kuoro aloittaa syyskautensa keskiviikkona 31.8. klo 18 Siilinjärven seurakuntatalon pienessä salissa. Kuoroon etsitään uusia laulajia, erityisesti miehiä. Ota yhteyttä kanttori Vesa Kajavaan.

Motoristikirkko Alavan kirkossa sunnuntaina 21.8. klo 10. Järjestäytyminen Puijon tornin juurella klo 9 alkaen.

TIMO HARTIKAINEN

Ekaluokkalainen Aatu Valkeapää tutustui äitinsä Jaanan kanssa alttariin Sirpa Pesosen (oik) opastuksella. Yhteiseen siunaamiseen Aatun rohkeus ei vielä riittänyt.

Alttarille omaan tahtiin

Aatu uskalsi alttarille sen jälkeen kun muut olivat lähteneet kotiin.

Alavan kirkon penkit täyttyivät viime viikolla peruskoulun alkamisen aattona ekaluokkalaisista, heidän vanhemmistaan, sisaristaan ja kummeistaan. Yhdet isovanhemmat olivat ajelleet illansuoksi Kuopioon Outokummusta asti.

Ystävä sä lapsien -virsi aloittaa koulutiel-le siunaamishetken, jonka toimittaa pastori **Pirjo Kuula**. ”Ketä jännittää huomienen”, pappi kysyy. Muutama käsi nousee.

”Kuka on lukenut Mikko Mallikas -kirjoja?” Lisää käsiä kohoo. Kirjat paljastavat, että opettajaa voi jännittää vielä enemmän.

Seuraavan laulun jälkeen tulee viisi vinkkiä koulupäivien sujumiseksi. ”Sano hei kaverille. Kutsu koulutoveri mukaan. Ettei kukaan jää yksin. Muista tärkeä sana anteeksi. Ja vielä kiitos.”

”Taivaan Isä on vierelläsi.” Ennen kuin koululaiset kutsutaan alttarille Pirjo Kuula kertoo, mitä on siunaaminen. ”Se on kuin kelluisi vedessä. Tai joku ottaisi syliin ja kantaisi?”

Siunausta Aatulle ja meille muillekin

”Olisi pitänyt osata kertoa pojalle paremmin, mistä on kysymys”, **Jaana Valkeapää** miettii mieltä hermistäneen hetken jälkeen. **Aatu**-poika oli istunut tilaisuuden ajan äidin kainalossa ja uskaltautuu alttarille vasta kirkon tyhjennettyä.

Siunaamistilaisuudessa laulanut lapsityönohjaaja **Sirpa Pesonen** näyttää alttarilla, miten polvistutaan ja nousee ylös.

Alun perin koulutiel-le siunaaminen oli Valkeapään perheen ohjelmassa keväällä esikoulun päättyessä, mutta silloin tuli este.

”Kun ystävät nyt pyysivät, päätimme lähteä. Asia on uusi, mutta halusin tulla pyytämään Aatun koulutiel-le ja meille muille Jumalan siunausta.”

Jaana Valkeapää on yksinhuoltaja. Kirkkoon tulee lähdeyttä harvoin, vaikka se ajatuksissa onkin. Useimmat seurakunnan palvelut ovat jääneet tarkemmin tutkimatta. ”Silti kirkko ja Jumala ovat lähiaikoina olleet henkisesti lähempänä kuin aikaisemmin.”

Kouluun lähteminen on perheelle uusi tilanne. Sen edessä vähän jännittää. Onneksi koulun jälkeen on mahdollisuus päästä iltapäiväkerhoon. Toisen tukipylväänä ovat Kuopiossa asuvat isovanhemmat, joiden puoleen on mahdollisuus kääntyä.

”Aatu on arka, mutta osaa pitää oman päänsä. Tutustuttuaan toisiin hän vapautuu ja on reipas poika.”

Kirkko on rukousta varten

Kun Aatua pyytää miettimään, miksi kirkko on olemassa, hän vaipuu muutamaksi mi-

”Kirkko ja Jumala ovat viime aikoina olleet lähempänä kuin aikaisemmin.”

nuutiksi omiin ajatuksiinsa.

Äiti auttaa visaisessa kysymyksessä. ”Mitä tehtiin, kun pantiin kädet ristiin?”

Sitten tulee oivallus: ”Kirkko on rukousta varten.”

Tulevia vuosia ajatellessaan Jaana Valkeapää sanoo, että perheen rientoja suunnitellaan pitkälti koululaisen ehdoilla. Aatu käy isänsä luona, joka asuu toisella paikkakunnalla. Äitiä ja poikaa kiinnostaa ulkoilu ja liikunta. Aatu menee syyskuussa uimakouluun.

Perheitä seurakunta tukisi Jaana Valkeapään mielestä parhaiten ennaltaehkäisevällä työllä. Ennen kuin kriisit ovat päässeet liian pitkälle.

”Vuorovaikutus ei ole aina helppoa. Opettelemalla sitä

vältytään hirveiltä ryöpyiltä, jotka voivat särkeä paljon.”

Myös vanhempien ja lasten tapahtumat ulkoiluineen olisivat toivottuja. ”Ja nimenomaan yhdessä. Olemme liian vähän yhdessä työn ja koulun jälkeen.”

LEA LAPPALAINEN

”Päivän leikit askareet. Ilon, surun kyyneleet tietää enkelini. Rinnallani kulkee hän. Suojellen ja varjellen. halki öisen pimeyden. Askeleni turvaa hän, olen saanut ystävän.

JUKKA SALMISEN LAULUSTA SUOJELLEN, VARJELLEN

ELOVINKIT

- ✚ **Pääkirjaston aulassa** Pohjois-Savon Luonnonsuojelupiiri ry:n näyttely: Metso suojelee metsiäsi 8.–26.8.
- ✚ **J. V. Snellmanin kotimuseo** 31.8. asti ke ja la klo 10–17.
- ✚ **Korttelimuseo:** Kaupungin kasvot – Kuopio postikorteissa 28.8. asti ti-su klo 10–17. Museo ja Museokahvila auki klo 10–17, ma sulj.
- ✚ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank. 14–16): Elävä arkisto – Living Archive, Lien Botha ja Nomusa Makhubu, Etelä-afrikkalaista nykyvalokuvausta 4.9. saakka.
- ✚ **Barson kellarissa:** Kuopion taivaan alla, Sirpa Kähkösen Kuopio-sarjan kirjojen tapahtumapaikoilla 5.8.–18.9.
- ✚ **Galleria Tilaz33** (Suok.33) Carmen Pennanen ja Robert Pennanen: Thriller 21.8. asti.
- ✚ **Taitemia-galleria** (Piispank.8), Hanna Korvela kotona, Muodosta tulevaisuus -muotilupalkintonäyttely 31.8. asti.
- ✚ **Kuopion taidemuseo:** Tuttuja ja outoja lintuja 27.5.–2.10.; Matti Karppasen lintumaalauksia 27.5.–6.11.
- ✚ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Maalauksia – Matti Törmäkangas 10.–28.8.
- ✚ **Galleria 12** (Minna Canthin katu 15) uusissa tiloissa avajaisnäyttelyn taiteilijat: Pentti Meklin ja Katri Heinänen 17.8.–4.9.
- ✚ **Kuopion museossa** Suomen Nukketaitelijat ry:n näyttely Nukkemaailma – lavatanssin ja joulusaunan tarina kertoo eletystä elämästä 15.6.–23.10.
- ✚ **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan. Itä-Suomen maiseman kehitys maapallon alkua ajoilta nykypäivään, yhteistyössä 125-vuotiaan Geologian tutkimuskeskusten kanssa 8.1.2012 asti.
- ✚ **Kuopion kulttuurihistoriallinen museo:** Jääkärintie tie – Herman Huotarin tarina -pienoisnäyttely 15.1.2012 saakka.
- ✚ **Kuopion museo:** Sademetsän lapset 18.1.–11.9.
- ✚ **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä. Leluja ja Victor Barsokevitichin lapsikuvia 29.1.2012 saakka.
- ✚ **Pikku-Pietarin Torikuja** (Hatsalank. 24/ Puistok.21) 31.8. asti ma-pe 10–17, la 10–15. Tallikahvilassa Maija Koposen näyttely.
- ✚ **Käsityökahvila Satama/Anki**, Teollisuustie 12, Kaavi: Ossi Walliuksen valokuvia 31.8. asti.
- ✚ **Valkeisen sairaala** (Sairaalak.2): Ikäihmisten valokuvapajan tuloksia 30.8. asti.
- ✚ **Sotaveteraanimuseo**, Tulliportink. 37 D auki 5.6.–6.9. pe klo 14–18, la-su klo 12–16.
- ✚ **Kuopion Eläinpuisto** (Rantasuontie 39) Vehmasmaessä, kesällä joka päivä klo 10–20.
- ✚ **Elonkorjuujuhla**, Taiteiden juhla ja Terve Kuopio -päivä 26.–27.8.
- ✚ **Musiikkikeskuksessa** 26.8. klo 19, 20 ja 21 kolme konserttia, joissa voi seurata miten säveltäjän näkemys nuottipaperilla muuttuu Atso Almilan johdolla musiikiksi ja konsertiksi. Vapaa pääsy.
- ✚ **Jorma Panulan** kapellimestarikurssin osallistujat johtavat konserttia 27.8. klo 15, soolistina nuori viulisti Silja Fontana.

Joensuulainen kuvataiteilija Matti Törmäkangas välittää maalauksillaan kokemusta jostain selittämättömästä, ehkä pyhydestäkin. Galleria Carree 10.–28.8.

Kaiken keskellä yksin

Aikamme mielenrikko on kohtelias julmuus.

”Se on sitä, ettei vaadi mitään eikä anna mitään”, kirjoittaa **Risto Lindstedt** Suomen Kuvalehdessä. ”Me taistelemme tätä julmuutta vastaan”, Helsinki-Mission toiminnanjohtaja **Olli Valtonen** sanoo.

Valtosen mielestä vanhusten yksinäisyyden takana on välinpitämättömyys ja piittaamattomuus. Tähän tautiin ei tepsisi mikään lääkenappi. Hän puhuu liittyväsyydestä ja yhteisöllisyydestä, jotka myös aivotutkijoiden mukaan tekevät ihmislajista entistä vahvemman.

Yhteisöllisyys kasvattaa kiinnostusta ottaa yhteyttä vieraaseen. Ja yksin asuva rohkaistuu ottamaan vastaan apua, kun oppii luottamaan enemmän muihin ihmisiin.

Valtonen on puhunut monta vuotta välittämisen ja rakastamisen kansanliikkeestä. Hän korostaa, että yhteisöllisyys on enemmän kuin tunne. Se on tekoja. Ja se on jotakin, jonka voi valita.

”Jokainen vapaaehtoinen ikääntyneen luona käyjä muistuttaa häntä, että sinä kuulut laumaan.”

Kukaan ei huomaa, olen pelkkää ilmaa

Ikäihmisten yksinäisyys koskettaa Suomesa satojatuhansia eläkeiän ylittäneitä. Ei

ole perhettä, puoliso ja moni ystävästään on kuollut.

Tutkijat erottavat vanhuusiän yksinäisyydessä sosiaalisen ja emotionaalisen yksinäisyyden. Siinä missä sosiaalinen yksinäisyys on tuttujen ja ystävien puutetta, emotionaalinen yksinäisyys on varhaista perua, ulkopuolisuuden tunnetta, joka piinaa vaikka ihminen olisi suuressakin joukossa..

”Emotionaalisesti yksinäinen ikääntynyt ihminen tarvitsee ammatillista apua, kun yksinäisyys pitkittyy. Masennus ja psykososiaaliset ongelmat kulkevat usein käsi kädessä yksinäisyyden tunteen kanssa”, vastaava psykoterapeutti, ryhmäanalyytikko **Susan Kuusisto** HelsinkiMission Senioripysäkiltä kertoo.

Kuusisto sanoo, että kaikki eivät suinkaan pidä ikääntymistä vaikeana, eivätkä kaipaa ulkopuolisten yhteydenottoja. ”Sitä pitää kunnioittaa.”

Mutta on paljon ikääntyneitä, joilla on takana menetyksiä ja elämänmuutoksia, joiden jälkeen he kokevat, että kukaan ei enää huomaa. Jos edes seinänaapuri omassa rapussa ei ole huomaavinaan, tulee tunne, että olen pelkkää ilmaa.

Yksinäisestä tulee helposti harhaluuloinen

Täysin vieraan ikääntyneen kohtaaminen on Kuusiston mukaan taitolaji, joka edellyttää hienotunteisuutta. Arka yksin asuva voi olla lievästi harhaluuloinen, kun yksinäisyys ja turvattomuudentunne valtaavat

mielen kodissa ja kodin ulkopuolella.

”Silloin lähestymisessä tarvitaan erityistä herkkyyttä ettei toinen säikähdä ja mene lukkoon.”

Hyvistä yrityksistä huolimatta on melko tavallista, että yhteentörmäyksiä, epäilyjä ja riitoja syntyy harhaluuloisen ikääntyneen ja naapurin välille.

”Yksinäisen vanhuksen löytämistä vaikeuttaa myös häpeän tunne, joka liittyy yksinäisyyden myöntämiseen itselle saati muille.”

Ikääntyneen masennusta tulisi Kuusiston mukaan hoitaa lääkkeillä ja terapialla.

”Tai oikeammin yhteisöllisyydellä, antamalla ihmiselle tunne, että hän kuuluu johonkin.”

Kuusisto tietää tapauksia, jolloin itsemurhaa yrittänyttä pallorellaan poliklinikoilla, vaikka oikeampi hoito olisi lääkehoito yhdistettynä keskustelutyypin apuun.

Kaikkia apua tarvitsevia ei löydetä ajoissa ja apu on riittämätöntä, esimerkiksi ylilääkitsemistä, josta professori **Sirkka-Liisa Kivelä** on pitänyt ääntä.

Vapaaehtoisiksi tulee nuorta ja menevää väkeä

Helsinkimission Helsingin Senioripysäkillä työskentelee joukko terapian ammattilaisia. He vastaavat viikoittaisesta ryhmäterapiasta, jota on tarjolla lievästä ja keskivaikeasta masennuksesta kärsiville. Senioripysäkin toiminta on maksutonta.

Raha-automaattiyhdistyksen rahoitta-

ma Senioripysäkki on pyörinyt kymmenen vuotta Helsingissä. Viisi vuotta sitten kehiteltiin ryhmäterapiaa kevyempi ryhmäsovellus, jossa ohjaajina toimii sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen.

Uusia Senioripysäkki-ohjaajakoulutuksia aloitetaan tänä ja ensi vuonna, mahdollisesti myös Kuopiossa.

Kaikki vapaaehtoiset haastatellaan ja koulutetaan ja heille järjestetään työnohjaus, jonka turvin voi purkaa kiperät tilanteet ja välttyä myötätuntouupumiselta.

Eri tehtäviin mielivien vapaaehtoisten koulutus alkaa ensi kuussa. Osa valmennuksesta on kaikille yhteinen. Erikoistua voi niin nuorten kuin vanhustenkin parissa tehtävään vapaaehtoistoimintaan. ”Luvassa on paljon auttamisen iloa”, HelsinkiMission projektikoordinaattori **Marjut Puisto** sanoo.

HelsinkiMission vapaaehtoisten keski-ikä on 35 kieppeillä, mikä kertoo Olli Valtosen mukaan, että auttamisessa on ytyä. ”Se tekee onnelliseksi ja luo uskoa tulevaisuuteen.”

”Heitä tulee ovista ja ikkunoista. Ja nuorta menevää väkeä, mikä meitä jatkuvasti hämmästyttää.”

Järjestön auttava puhelin Aamukorva liittyi auttavien puhelinten perheeseen kymmenen vuotta sitten. Aamukorva vastaa ikääntyneille aamun tunteina, jolloin uni karkaa ja ahdistus iskee.

LEA LAPPALAINEN

Kolme tarinaa elämästä

Vuorikatu. Sänky, pöytä, piirakki. Pieni yksiö, josta **Elsa Airaksinen** ei pääse minnekään, vahvojen käsivarsien auttamana juuri ja juuri sängyltä tuoliin. Jalat eivät kannu.

Kotiaivustaja käy kolme kertaa päivässä. Ilta vuorolaisen käytyä edessä on vielä pitkä ilta. ”Kuka sitä nyt neljältä muata mänisi.”

”Mutta en minä ole yksin”, 97 –vuotias Airaksinen sanoo. Uni saattaa tulla yöllä vain kahdeksi tunniksi. ”Mutta sitten minä seurustelen Taivaan Isän kanssa ja et usko, miten nopeaan aamu valkenee. Minulla on sinne hyvä yhteys.”

”Olen hyvin tyytyväinen. Tyhjin käsin olen lähtenyt, mutta Luoja on minua siunnannut. On sopeuduttava siihen, mille ei voi mitään.”

Airaksisen ajatus leikkaa terävänä vuosilukuja ja päivämääriä myöten. Aviomiehen elämä ja kuolema kertautuu päivä päivältä. ”Yhtään päivää ei ole mennyt, etten olisi häntä muistanut.”

”Sitten tuli toinen mies, mutta se oli vain mies.”

Tyynyllä on kirjaston kirjoja, **Paasilinnan** Akaton mies päälimmäisenä.

Linnanpelto. Kerrostalon viides kerros. Yksiössä ovat tavarat vielä sekaisin. Puhvilaatikoita ympäriinsä.

”Olen alusta alkaen joutunut vikaiteelle, hylätyksi, syrjään.

Pöydän kulmalle mahtuvat juuri ja juuri kahvikupit ja piirakka.

”Mietin sitä, miksi olen tämänmoinen? Miksi olen edes syntynyt.” **Merja Perttula** syntyi jälkimäisenä kaksosista. ”Sisko sai cp –vamman, minusta tuli henkisesti vammaainen.” Liikkuminen on epävarmaa, koska jalat saattavat yhtäkkiä mennä alta. Näkö on heikkoa ja saattajia on vaikeaa saada. Ruoka tuodaan kaksi kertaa viikossa. ”Koska enempiä minulla ei ole varaa.”

Mieli maasta –ryhmä on henkireikä. Nyt Merja jo odottaa Linanpellon uutta asukastupaa.

”Olen alusta lähtien joutunut vikaiteelle, syrjään, hylätyksi. Joskus vain itken.”

Kahvikuppien ja mehupurkien takana on röykkiöittäin kirjeitä. ”Aina kun minulla on paha olo, minä kirjoitan. Joskus kun oikein riepoo, kirjoitan kaiken paperille, ja sitten revin kirjeen. En voi ajatella, että ystävät aina päivystävät minun murheitani varten. Jumalaan turvaan, kun kaikki muu pettää. Se pysyy eikä tarvitse epäillä.”

”Jos joku soittaa ovikelloa, otan hänet iloisesti vastaan. Se on minulle suuri kunnia.”

”Mutta kyllä ne kirkon hengen miehet saivat enemmän käydä yksinäisten vanhusten luona”, **Merja** muistuttaa iloisena heidänkin vierailuistaan.

Päiväranta. Kerrostalon ensimmäinen kerros. Tuohon keittiön ikkunan alle 68 –vuotias **Erkki Savolainen** viime huhtikuussa kuoli autonrenkaita vaihtaessaan. Avioliittoa oli takana 46 vuotta. **Sirkka** ja Erkki olivat aina yhdessä.

Yksinäisyyden itku on jokapäiväistä. ”En osaa lähteä minnekään, en tarttua mihinkään. Aamut ovat aivan kauheita. En jaksa lukea. En osaa päättää”, **Sirkka Savolainen** sanoo.

Puoliso oli huolehtinut paljosta. Nyt kesämökki on myyty ja autosta luovuttu. Sirkalla on toive päästä yksi päivä eteenpäin niin, ettei itkisi. Pojista ja naapureista on ollut lohtua. ”Mutta silti on tunne, ettei kukaan enää minua tarvitse.”

Kun aina on tottunut menemään kaksin, yksin lähtemisen kynnys on korkea. ”Eikä kaikille edes jaksa juurta jaksain kertoa miehen kuolemasta.”

Syksyllä **Sirkka** suunnittelee liittyvänsä marttoihin. Kirjakaupasta hän jo haki luettavaa. ”Jos osaisinkin ajatella, että Erkin äkkikuolema oli hänelle itselleen hyvä. Se ajatus lohduttaa.”

LAHJA PYYKÖNEN

Tervetuloa hermoratahierontaan!

Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA
LAHJA-
KORTIT!

KIPU-HOITO

Aino Pusa

Haapaniemen-
katu 25 A 30
puh. 0500-137 477

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ANSSI SOININEN**

**Ma, ti, to, pe
Kuopio**

Hapelähteenkatu 41

**Ke klo 9-12
Siilinjärvi**

Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin ja
se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkinen kello 9.00 - 16.00

Kuopio juhlii 26.-27.8.2011

Elonkorjuujuhla | Taiteiden juhla | Terve Kuopio -päivä

Ohjelmassa mm. Olonkorjuutori Elonkorjuujuhlan yhteydessä, lisäksi perjantaina Hapelähteen puiston avajaiset, lauaintaina kaupungintalon avoimet ovet ja retkipäivä Pilpan majalle.

Lisätietoja ohjelmasta: **www.kuopiojuhlii.com**

SEURAKUNNAT 17.8.-30.8.11

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15 ja perjantaina 18-23.
puh. 040 4848 256

Viikkomessu ke 17.8. klo 19. Olli Viitaniemi.

Kesän iltamusiikki to 18.8. klo 21. Bach - Listz - Saint-Saëns Mestari ja hänen opetuslapsensa. Risto-Matti Marin, piano ja Ville Urponen urut. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 €.

Perjantaimessu pe 19.8. klo 19.
Messu su 21.8. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Elisa Murtoperä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 24.8. klo 19. Lauri Kastarinen.
Perjantaimessu pe 26.8. klo 19.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Sari Kärhä, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.

Kansainvälinen jumalanpalvelus su 28.8. klo 14 kappelissa.
Viikkomessu ke 31.8. klo 19. Olli Viitaniemi.

Keskus-Seurakuntatalo
Virsiuoron harjoitukset alkavat ti 30.8. klo 18 Samulissa.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO
Inkiläntie 7
Emäntä puh. 040 4848 273

Messu su 28.8. klo 12. Saarna Sari Kärhä, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Anu Pulkkinen.

Nuoret
Nuortenilta to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkki to 1.9. klo 18 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

9 alkaen. Paraati tornilta Alavan kirkolle lähtee klo 9.30. Messun jälkeen keitolounas, vapaaehtoinen maksu. Järj. Alavan seurakunta, Kuopion Moottoripyörä Clubi ja Gospel Riders.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Heikki Kemppainen, liturgina Hannu Koskelainen, kanttorina Ossi Jauhiainen.

Tuomasmessu su 28.8. klo 18. Cankilapastori Jouko Koistinen saarna. Kuopion nuorisokuoro.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO
Särkiniementie 20
puh. 040 4848 307

Messu su 21.8. klo 13. Saarna Juho Pitkänen, liturgia Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen.

DIAKONIA
Diakoniatoimistot - Diakoniatyöntekijöiden ajanvarausvastaanotto: Lehtoniemi (Lehtoniementie 107) keskiviikkoisin klo 9 - 11 Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Nii- rala, Haapaniemi, Lehtoniemi).

Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) tiistaisin klo 9 - 11 Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (Särkiniemi- Särkilähti).

Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) torstaisin klo 9-11 Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki).

MUUTA
Motoristien iltapäivä la 20.8. klo 15 Poukaman leirikeskuksen rantasaunalla. Saunomista sekä ruumiin ja hengen ravintoa, myös ajoturvallisuusasiaa. Pitkät matkalaisilla mahdollisuus yöpymiseen omin makuupusseihin 17,40 €/hlö, liinavaatteet tarvittaessa 7 €/hlö. Lisätietoja ja ilmoittautumiset liinavaatteita tarvitseville, Sakari Kainulainen, puh. 040 5028 558 tai sakari.kainulainen@kuh.fi.

KASTETUT
Aarni Matti Einari Vainikainen, Roni Kasper Tukainen, Miiko Samuel Aho- nen, Aino Edith Karppinen.

KUULUTETUT
Juha-Matti Sakari Nissinen ja Tiina Maria Tuononen, Kai Juhani Ryymin ja Petra Helena Lämsä.

KUOLLEET
Paavo Johannes Oksman 73 v, Sulo Edvin Miettinen 72 v, Aune Sisko Mönkkönen 75 v, Tyyne Maria Laitinen 92 v, Kalevi Emil Kaipainen 84 v.

KALLAVESI
Kallaveden seurakunta- neuvosto ke 17.8. klo 18. Karttulan alueen isokoulutukseen ja kerho- ohjaajaksi ilmoittautuminen ma 29.8. klo 15.30. seurakuntakodin yläker- rassa.

SYVÄNNIEMEN KIRKKO
Kuttajärventie 117
Messu su 21.8. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Kerä- nen, Lasten draama, Syvänniemen kyläyhdistys.

SEURAKUNNAT
Pyörönkaari 21
puh. 040 4848 345

Kohtaamispaikka mes- su (SEKL) su 21.8. klo 16. Leena Mäkräinen, Esko Konttinen. Jouko Kauha- sen lähtökahvit.

Avoimet ovet ala- ja ylä- koululaisille tiistaisin al- kaen 23.8. klo 14-16.30 (ei vk- 42). Sisäänkäynti sisä- pihan puolelta kerhopuo- len ovista.

Kesäkauden lopettajais- seur ti 23.8. klo 19. Anna-Maija Hella ja Richard Nicholls.

VEHMASMÄEN KAPPELLI
Sotkanniemi 15
puh. 040 4848 351

Kesäillan kirkko su 21.8. klo 18. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23
puh. 040 4848 545

Rukousilta ma 22.8. klo 19. Seppo Juntunen, Maarit Rajamäki.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Leena Mäkräinen, liturgia Reijo Mustonen ja kanttorina Anne Keränen. Kansanlähetyksen kutsu- jumalanpalvelus. Messun jälkeen Lähetystöön päi- väjuhla seurakuntakodis- sa, Kissanpuentie 14. Juh- lassa mukana Leena Mä- kräinen.

KARTTULAN SEURA- KUNTAKOTI
Kissakuusentie 14
puh. 040 4848 547

Kallaveden seurakunta- neuvosto ke 17.8. klo 18. **Karttulan alueen isokoulutukseen ja kerho- ohjaajaksi ilmoittautu- minen** ma 29.8. klo 15.30. seurakuntakodin yläker- rassa.

SEURAKUNNAT
Pyörönkaari 21
puh. 040 4848 345

Kohtaamispaikka mes- su (SEKL) su 21.8. klo 16. Leena Mäkräinen, Esko Konttinen. Jouko Kauha- sen lähtökahvit.

Avoimet ovet ala- ja ylä- koululaisille tiistaisin al- kaen 23.8. klo 14-16.30 (ei vk- 42). Sisäänkäynti sisä- pihan puolelta kerhopuo- len ovista.

Kesäkauden lopettajais- seur ti 23.8. klo 19. Anna-Maija Hella ja Richard Nicholls.

VEHMASMÄEN KAPPELLI
Sotkanniemi 15
puh. 040 4848 351

Kesäillan kirkko su 21.8. klo 18. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

PETOSEN SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21
puh. 040 4848 345

Kohtaamispaikka mes- su (SEKL) su 21.8. klo 16. Leena Mäkräinen, Esko Konttinen. Jouko Kauha- sen lähtökahvit.

Avoimet ovet ala- ja ylä- koululaisille tiistaisin al- kaen 23.8. klo 14-16.30 (ei vk- 42). Sisäänkäynti sisä- pihan puolelta kerhopuo- len ovista.

Kesäkauden lopettajais- seur ti 23.8. klo 19. Anna-Maija Hella ja Richard Nicholls.

VEHMASMÄEN KAPPELLI
Sotkanniemi 15
puh. 040 4848 351

Kesäillan kirkko su 21.8. klo 18. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23
puh. 040 4848 545

Rukousilta ma 22.8. klo 19. Seppo Juntunen, Maarit Rajamäki.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Leena Mäkräinen, liturgia Reijo Mustonen ja kanttorina Anne Keränen. Kansanlähetyksen kutsu- jumalanpalvelus. Messun jälkeen Lähetystöön päi- väjuhla seurakuntakodis- sa, Kissanpuentie 14. Juh- lassa mukana Leena Mä- kräinen.

KARTTULAN SEURA- KUNTAKOTI
Kissakuusentie 14
puh. 040 4848 547

Kallaveden seurakunta- neuvosto ke 17.8. klo 18. **Karttulan alueen isokoulutukseen ja kerho- ohjaajaksi ilmoittautu- minen** ma 29.8. klo 15.30. seurakuntakodin yläker- rassa.

SEURAKUNNAT
Pyörönkaari 21
puh. 040 4848 345

Kohtaamispaikka mes- su (SEKL) su 21.8. klo 16. Leena Mäkräinen, Esko Konttinen. Jouko Kauha- sen lähtökahvit.

Avoimet ovet ala- ja ylä- koululaisille tiistaisin al- kaen 23.8. klo 14-16.30 (ei vk- 42). Sisäänkäynti sisä- pihan puolelta kerhopuo- len ovista.

Kesäkauden lopettajais- seur ti 23.8. klo 19. Anna-Maija Hella ja Richard Nicholls.

VEHMASMÄEN KAPPELLI
Sotkanniemi 15
puh. 040 4848 351

Kesäillan kirkko su 21.8. klo 18. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23
puh. 040 4848 545

Rukousilta ma 22.8. klo 19. Seppo Juntunen, Maarit Rajamäki.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Leena Mäkräinen, liturgia Reijo Mustonen ja kanttorina Anne Keränen. Kansanlähetyksen kutsu- jumalanpalvelus. Messun jälkeen Lähetystöön päi- väjuhla seurakuntakodis- sa, Kissanpuentie 14. Juh- lassa mukana Leena Mä- kräinen.

KARTTULAN SEURA- KUNTAKOTI
Kissakuusentie 14
puh. 040 4848 547

Kallaveden seurakunta- neuvosto ke 17.8. klo 18. **Karttulan alueen isokoulutukseen ja kerho- ohjaajaksi ilmoittautu- minen** ma 29.8. klo 15.30. seurakuntakodin yläker- rassa.

SEURAKUNNAT
Pyörönkaari 21
puh. 040 4848 345

Kohtaamispaikka mes- su (SEKL) su 21.8. klo 16. Leena Mäkräinen, Esko Konttinen. Jouko Kauha- sen lähtökahvit.

Avoimet ovet ala- ja ylä- koululaisille tiistaisin al- kaen 23.8. klo 14-16.30 (ei vk- 42). Sisäänkäynti sisä- pihan puolelta kerhopuo- len ovista.

Kesäkauden lopettajais- seur ti 23.8. klo 19. Anna-Maija Hella ja Richard Nicholls.

VEHMASMÄEN KAPPELLI
Sotkanniemi 15
puh. 040 4848 351

Kesäillan kirkko su 21.8. klo 18. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23
puh. 040 4848 545

Rukousilta ma 22.8. klo 19. Seppo Juntunen, Maarit Rajamäki.

Messu su 28.8. klo 10. Saarna Leena Mäkräinen, liturgia Reijo Mustonen ja kanttorina Anne Keränen. Kansanlähetyksen kutsu- jumalanpalvelus. Messun jälkeen Lähetystöön päi- väjuhla seurakuntakodis- sa, Kissanpuentie 14. Juh- lassa mukana Leena Mä- kräinen.

KARTTULAN SEURA- KUNTAKOTI
Kissakuusentie 14
puh. 040 4848 547

Kesäkauden päätöstapahtuma.

MUUTA

Ystävänkamarin retki ke 24.8. klo 9-16 Maanin- galle ja Siilinjärvelle. Kaikil- le avoin. Ilmoittautumiset Irja Luhtala puh. 017 383 1323 tai Osmo Rissanen puh. 040 4848 539.

Jynkän alueneuvoston kokous ma 22.8. klo 17.30 Jynkänvuoren kerhohuo- neella.

NUORET
Nuorten peli-ilta maa- nantaisin alkaen 22.8. klo 17-19 Kallaveden kirkon alakerran liikuntasalissa. **Nuorten K-17 oloilta** kes- kiviikkoisin alkaen 24.8. klo 18 Kallaveden kirkon alakerran takahuoneessa. **Nuortenilta** to 25.8. klo 18. Kallaveden kirkolla. **Nuorten kirkkopyhä** su 28.8. klo 10 Kallaveden kir- kolla, jonka jälkeen ilmoit- tautuminen isokoulu- tukseen.

MUSIIKKI
Nuortenkuoron (ylä- asteikäisille) harjoituk- set keskiviikkoisin alkaen 17.8. klo 16- 17 Kallaveden kirkolla. Kuoron johtaja- na toimii Richard Nicholls puh. 040-4848 368 tai richard.nicholls@evl.fi.

Lapsikuoron (ala-astei- käisille) harjoitukset kes- kiviikkoisin alkaen 17.8. klo 17-18 Kallaveden kirkossa ja klo 18.30-19.30 Vehmas- mäen koululla. Kuoron- johtajana Richard Nicholls puh. 040-4848 368 tai richard.nicholls@evl.fi.

LÄHETYS
Naisten lähetyslölyt ke 31.8. klo 18 Ryttylällä. Läh- tö kirkolta klo 17.30 ja Pe- toselta klo 17.35. Osallistu- mismaksu 5 €. Saunomi- sen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä.

DIAKONIA
Hyvää huomenta arki ke 24.8. klo 11. Tervetuloa nauttimaan kuppi kuu- maa ja jutustelemaan hy- vässä seurassa.

RUKOILEMME

Rakas Jumala, rukouilen lapseni puolesta.

Anna sinä hänelle tulevaisuus ja toivo.

Varjele häntä.

Ole hänen turvanaan silloin,

kun hän on yksin ja peloissaan.

Anna hänelle hyviä ystäviä.

Anna rakkautta.

Suo hänen toteuttaa se unelma,

jota varten olet hänet luonut.

Siunaa lastani.

Sinulta Jeesus, pyydän:

siunaa koulutieni.

Auta uutta oppimaan.

Anna ilo elämään.

Siunaa kaikki kaverit,

opettajat, aikuiset, koko koulun väki.

AIKUISTYÖ

Miesten lenkkipiiri to 25.8. klo 17.45 Jarkko Kuhasella, Rantalantie 159, Syväniemi.

KASTETUT

Aada Kerttu Karoliina Karkkonen, Eino Johannes Kurki, Otso Tapio Ovaskainen, Emilia Juulia Nivamo, Isak Samuel Puhakka, Sofia Ida Amalia Hiltunen, Veera Emilia Kyrölä, Martta Kirsikka Kurronen, Fanni Helmiina Nuutinen, Arttu Antero Nyyssönen, Olivia Anna Elisa Kolehmainen, Ilona Anni Elina Kolehmainen, Remu Jaakko Petteri Korhonen, Leo Elias Laamanen, Johannes Jari Viljami Kolari, Martti Saku Sylvester Toivainen, Sofia Eveliina Järvinen.

KUULUTETUT

Matti Eelis Juhani Mus-tonen ja Jaana Hannele Puustinen, Jussi Henricki Haakana ja Tiina Maarit Hartikainen, Teemu Tapani Markkanen ja Mari Susanna Auvinen, Jarmo Tapani Mielonen ja Minna Maarit Vehviläinen, Juha Pekka Lyytikäinen ja Laura Johanna Louhisuo, Jarkko Petteri Juutilainen ja Aija Hanne Kristiina Jäntti.

KUOLLEET

Merja Anneli Ronkainen 47 v, Seija Irmeli Puustinen 53 v, Petri Juhani Sep-pänen 29 v, Aili Parviai-nen 96 v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Messu su 21.8. klo 10. Saarna Salla Tyrväinen, liturgia Aulikki Mäkinen, kanttori-na Riitta Matilainen. Mes-sun jälkeen Tarja Säynevir-ran läksiäiskahvit.
Kirkkokuoro 24.8. alka-en keskiiviikkoisin klo 18-20. Heikki Mononen, puh. 040 4848 402.
Messu su 28.8. klo 10. Saarna Lauri Paatero, litur-gia Mika Niskanen, kant-torina Heikki Mononen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO

Lönnrotinkatu 24
puh. 040 4848 386
Nuorten syyskauden avaus to 25.8. klo 18-20. Mika Niskanen, Heikki Mononen, Anu Viippola.

MUSIIKKI

Lapsikuorot 31.8. alka-en keskiiviikkoisin klo 17-18 Pyhän Johanneksen kirkol-la ja 1.9. alkaen torstaisin klo 15-16 Vanhalla kirkol-la. Riitta Matilainen, puh. 040 4848 404.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys ke-sätiistaisin 30.8. asti klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla, puh. 040 4848 384 (otetaan vastaan koti-käyntipyyntöjä).
Ikääntyneiden syntymä-päivät su 28.8. alkaen klo 10 messulla Pyhän Johan-neksen kirkolla. Lauri Paa-tero, Ulla Halonen, Heik-ki Mononen. Juhla päättyy klo 12.30.

KASTETUT

Jasper Niki Eelis Heikkinen, Severi Martti Mikael Kos-

kivuori, Silvia Anna-Ma-ria Rantakylä, Alex Pentti Olavi Heide, Leimu Peller-vo Kontulainen, Väinö Oli-ver Miettinen.

KUULUTETUT

Anssi Johannes Uutela ja Anu Johanna Nuopponen.

KUOLLEET

Juha Markus Pekkarinen 40 v, Jouko Matti Malmi-salo 83 v, Marja-Liisa Kes-kitalo 57 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Messu su 21.8. klo 10. Ni-mikkolähetti Leena Mäkä-räinen Kansanlähetykses-tä saarnaa, Heikki Hyväri-nen, Miina Karasti, Jaana Marjanen, kanttorina Joo-na Saraste. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus.
Rauhanyhdistyksen seu-rat su 21.8. klo 15. Puhujina ovat Tuomo Kraft ja Han-nu Tervonen.
Konfirmaatiomessu su 28.8. klo 10. Miina Karasti saarnaa, Jaana Marjanen, Markku Puhakka, Pekka Nieminen, Sanna Alanen, kanttorina Outi Keskisipi-lä. Penkere III rippikoulun konfirmaatio.
Konfirmaatiomessu su 28.8. klo 13. Heikki Hyvä-rinen saarnaa, Jaana Mar-janen, Niklas Grönholm, Pekka Nieminen, Markku Puhakka, kanttorina Outi Keskisipilä. Rytlyn rippi-koulun konfirmaatio.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Eläkeläisten kerho to 25.8. klo 12.30 Ystävän Kammarissa. Vieraana ni-mikkolähetti Leena Mä-käräinen.
Matka muistojen sillal-le –ryhmä, jossa muistel-laan menneitä aikoja, ko-koontuu maanantaisin Ys-tävän kammarissa. En-simmäinen kokoontumi-nen poikkeuksellisesti ke 21.9. Ryhmä on tarkoitettu 1920- ja 1930-luvuilla syn-tyneille ja se kokoontuu 8 kertaa. Ryhmään otetaan enintään 8 henkilöä il-moittautumisjärjestykses-sä. Ryhmän vetäjinä toimi-vat TTM, SHO Leena Pulk-kinen ja ESH, YTM Lea Tuiremo. Ilmoittautumi-set ajalla 8.-19.8. diakonia-työntekijä Raiili Lehtovi-i-dalle puh. 040 4848438 ja ajalla 22.8.-13.9. toimis-toishiiteeri Mirja Turusel-le puh. 040 4848410 arki-sin klo 8-15.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
Päivärannan lapsikuo-ro to 1.9. klo 15. Kaikki lau-lamisesta ja kanteleen soi-tosta kiinnostuneet ala-koululaiset tervetulleita. Ilmoittautuminen kanto-riille, joona.saraste@evl.fi

KASTETUT

Oliver Valentin Kähkönen, Eedit Olivia Pitkälä, Jere Olavi Johannes Lyytinen, Miina Emilia Hannele Kau-hanen, Otto Lauri Antero Rahunen.

KUULUTETUT

Ville Heikki Perkkiö ja Anna Emilia Charlotta Carlson, Juha Petteri Pal-

viainen ja Rita Anneli Lai-tinen.

KUOLLEET

Oili Salomaa 94 v, Aune Aapa 87 v, Seppo Sakari Saarinen 82 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Kansanlaulukirkko su 21.8. klo 18. Reijo Leino, Markku Holopainen ja Tuusniemen Harrastaja-muusikot ry. Kirkossa ei ole messua klo 13.

MUUTA

Eläkelii-ton virsiseurat Riistaveden Museopirtti-lä ke 24.8. klo 13. Mukana Marjatta Piironen.
Eräkirkko hirvimiesten kodalla Ryönällä su 28.8. klo 13. Kirsi Leino ja Mar-jatta Piironen. Kirkossa ei ole messua klo 13.
Syysretki Juankoskel-le ke 14.9. Lähtö klo 10.15 seurakuntatalolta, paluu noin klo 14.30. Hinta 10 € (sis. ruokailun Ruukin lei-pomossa). Ilmoittautumi-set 2.9. mennessä Leenal-le puh. 040 4888 608 tai sähköpostilla leena.vartiai-nen@evl.fi. Ilmoittautumi-sen yhteydessä tiedot eri-tyisruokavalioista, lähti-jän nimi ja puhelinnumero sekä lähiomaisen nimi ja puhelinnumero.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5

Aamurukous ke 17.8., ke 24.8. ja ke 31.8. klo 8.
Päivärukous to 18.8. ja to 25.8. klo 12.
Perheen pyhä su 21.8. klo 13. Kirkkohetkenä nukke-teatteri Willi muuli esittä-näytelmän ”Kuninkaan iki-aikainen aarre”. Kirkkohet-ken jälkeen ruokailu seu-rakuntatalolla.
Messu su 28.8. klo 13. Ju-hani Saastamoinen ja Matti Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Päiväkerho 2. ryhmä 4-5 v. alkaa to 18.8. klo 13.
Virsien yhteislauluilta to 18.8. klo 19.
Päiväkerho 3 v. alkaa pe 19.8. klo 9.
Päiväkerho 1. ryhmä 4-5 v. alkaa ma 22.8. klo 13.
Siioninvirsiseurat su 28.8. klo 18.
Miesten raamattupii-rin aloitus ke 14.9. klo 18. Huom! ei 17.8. kuten aiem-min ilmoitettu! Pieni ker-hohuone.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 21.8. klo 13. Mikko Huhtala ja Taru Parvi-ainen.
Messu su 28.8. klo 13. Ilk-ka Koponen ja Taru Par-viainen.

MUUTA

Päiväkerhot aloittavat viikolla 33 to 18.8. Vanhas-sa pappilassa. Tied. las-tenohjaajalta puh. 040 4888 629.
Järvi-Kuopion kehitys-vammaisten kirkkopäi-vä Muuruvedellä ti 6.9. klo 10. Mukaan kutsu-taan myös huoltajia ja lä-heisiä. Osallistumismak-su 5 €/ henkilö. Lähtö Kaa-vin matkahuollosta linja-autolla klo 9.15. Paluu iltä-

päivällä. Ilmoittautumiset Pirjolle 29.8.-2.9. puh. 040 4888 627.

Vanhemman väen lei-ripäivä ma 12.9. klo 9-15 Niemen leirikeskukes-sa. Erilaista ohjelmaa, ruo-kailu ja kahvit. Ilmoittau-tumiset Pirjolle 29.8.-7.9. puh. 040-4888 627. Huom! Ilmoittautumisaika loman takia oheinen.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1

Messu su 21.8. klo 16. Gideonien kirkkopyhä.
Messu su 28.8. klo 16.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Tiekirkko-oppaiden kii-tosilta ke 17.8. klo 18.30.
Miesten piiri to 18.8. klo 18.
Päiväkerho 3-5 v. ti 23.8. klo 13. Syksyn avaus.
Perhekahvilat alkavat ma 5.9. klo 9.30-11.
Perhekerhot alkavat ma 12.9. klo 9.30-11.

MUUTA

Virsilauluiltaa El ke 17.8. klo 19 Vanhassa Osulassa, vaan siirtyy myöhempään ajankohtaan.
Viikkomessu to 18.8. klo 12 Muurutvirran hoito-kodissa.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 21.8. klo 10. Ju-hani Saastamoinen ja Taru Parviainen.
Messu su 28.8. klo 10. Ju-hani Saastamoinen ja Matti Saarela.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Päiväkerho 3-5 v. alkaa pe 19.8. klo 13.
Virsien yhteislauluilta ke 24.8. klo 19.
Perhekerho alkaa to 8.9. klo 9.30-11.
Perhekahvila alkaa to 15.9. klo 9.30-11.

MUUTA

Aluepappi lomalla 6.9. asti.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 21.8. klo 10. Mikko Huhtala ja Riik-ka Tuura.
Messu su 28.8. klo 10. Ilkka Koponen ja Taru Par-viainen.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Aamurukous ti 23.8. ja ti 30.8. klo 10 Kammarissa.

MUUTA

Naisten piirin kesäkau-den päättäjäiset pe 26.8. klo 18 Pajulahdessa Kuopiontie 380.
Miesten saunapiiri su 28.8. klo 18 Pajulahdessa, Kuopiontie 380.
Reijo Leino.
Naisten retki Rotkolaak-soon ti 30.8. klo 18. Lisätie-toja myöhemmin.
Järvi-Kuopion kehitys-vammaisten ja heidän läheistensä kirkkopäi-vä ti 6.9. klo 10. Muuruve-dellä. Tuusniemeläisten il-moittautumiset toiminta-keskukselle, 26.8. mennes-sä, puh. 040 4861 912.

VEHMERSAHMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 21.8. klo 10. Uwe Mäkinen ja Matti Saarela.
Messu su 28.8. klo 10. Uwe

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Kahvinkaatajan armolahja

Tuleva sunnuntai on otsikoi-tu ”Uskollisuus Jumalan lah-jojen hoitamisessa.” Evan-keliumina luetaan kerto-mus uskotuista leivisköis-tä, joita nyt sanotaan ta-lenteiksi.

Isäntä antoi palvelijoi-lleen valtavat rahasum-mat, viisi talenttia, kaksi tai yhden. Eniten saaneet panivat rahat poikimaan. Vähiten saanut kaivoi sen maahan ja toi koskemat-tomana takaisin. Tuo va-rovainen ei todellakaan saanut kehuja.

Monessa kielessä sana talentti, alkuaan painoyk-sikkö, kuvaa henkilökoh-taisia hyviä ominaisuuksia, erityisesti lahjoja ja lahjakkuutta.

Kun Jumala meille lah-joaan antaa, hän tarkoit-taa ne käyttöön. Paava-li kehottaa kirjeissään käyttämään niitä yhtei-sen seurakunnan rakenta-miseen, siis yhteiseksi hy-väksi.

Ei siis kaiveta talenttia, Jumalan lahjaa maahan, vaan otetaan se käyttöön. Mitä lahjoja me sitten olemme saaneet?

Suurimpia ovat tietys-ti elämä itse, usko ja Ju-malan Pojan pelastusteot. Myös uskon lahja on käyt-töä varten.

Henkilökohtaisista ominaisuuksista monelle

tulevat ensinnä mieleen julkiset ja näky-vät. Muusikoille on helppo löytää vapaa-ehtoistehtäviä!

Mutta on niitä tehtä-viä paljon muitakin. Vä-hemmän näkyviä, mutta ei suinkaan tarpeettomia ovat monenlaiset palve-lut. Ihan vakavasti voi pu-hua kahvinkaatajan armo-lahjasta.

Pienissä seurakunnis-sa on perinteisesti teh-ty talkoilla tai vapaaeh-toisvoimin asioita, jotka isommissa yksiköissä ovat vakituisesti palkatun väen hoidossa.

Useammalta taholta on kuultu, että tilaisuuksi-en järjestelyyn löytyy kyllä apua, mutta jälkien siivo-uksen alkaessa kaikki kum-masti häviävät.

Muistan lämmöllä eräs-tä mummoa, joka oli saa-nut sydämelleen osallistua vähän kaikkeen seurakun-nan toimintaan. Sanaa-kaan en kuullut hänen sa-novan, mutta uskollisesti hän oli mukana. Omalta osaltaan hän vaikutti sii-hen, ettei tyhjille seinille puhuttu.

Missähän sinä olisit hy-vä ja mitähän sinä voisit tehdä yhteiseksi hyväksi?

Jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mut-ta jolla ei ole, siltä oter-taan pois sekin, mikä hänellä on.

MARJA-SISKO AALTO

KIRJOITTAJA ON PASTORI JA KUOPION TUOMIO-KAPITULIN NOTAARI

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

Koulutus Ordén Ky
Tietokoneapu
040 5844 045
www.orden.fi
Kotitalousvähennys 60%

Kodin Helga
Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

• Matot
• vuodevaatteet • ym.
Pyökkisatama
ITSEPALVELUPESULA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

JUMALA PARANTAA
SANAN JA RUKOUKSEN ILTA
To 25.8. klo 18.00
Kallaveden kirkko, Kuopio
Pastori Seppo Juntunen
Puhuu aiheesta:
"Heikkouden voima"
Mukana
Maarit Rajamäki, viulu
Tilaisuuden järjestää
Rukouspalvelu ry ja srkt

Hammaslaboratorio
DENTAL PARTS OY
- erikoishammas-
teknikon palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut
Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

Ekokasvishoitola
Villiruusu
Kaikki
kauneushoitopalvelut!
Sky ekokosmetologi Kirsi Kaksonen
Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio,
puh. 040 685 9001
Avoinna: ti-pe 10-17, la 10-15,
ilt. sop.muk.

Tmi Hannan kotiapu
- kotiapua ammattitaidolla
koillis-savon
alueella!
* siivouspalvelut
* tekstiilihuolto
* avustaminen
arjen askareissa
* kodin pienten tarjoilujen
hoitaminen
Puh: 0400-495 354 Hanna
E-mail: hanna.mustonen@
kaavilainen.com

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
Herastuomari Leila M. Tuomainen
Koljonniemenkatu 2, 2. krs, p. 044 211 9876

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

SADEVESIKOURUT
- tikkaat - kattosillat
- lumiesteet - piipunhatut
Max-team.fi, Katekuja 4, Vuorela
Marko Mäki-Turja p. 0400 545 893
ps. varmista paikallaolo

Antin Piha ja Kiinteistö Apu
www.antinpihajakiinteistoapu.fi
• Pihalaatoitukset ja tukimuurit • Istutustyöt
• Nurmikonteko ja hoitotyöt • Aidat ja patiot
• Mökkitalkaripalvelut
ja muut erikseen sovittavat työt.
p. 050 575 3410

KUULUTUS
Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 11.9.2011 kirkkoherranvaali.
Kirkkoherranvaali alkaa Siilinjärven kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen
sunnuntaina 11.9.2011 klo 11.30 ja päättyy klo 18.
Kirkkoherranvaalin ennakkoäänestys tapahtuu Siilinjärven seurakunnan
kirkkoherranvirastossa alkaen maanantaina 5.9.2011 ja päättyen perjantaina
9.9.2011 joka päivä kello 9–18.
Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, et-
tei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia
vaikeuksia, saa tietäen edellytyksin äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai
hänen valitsemansa henkilön on ilmoitettava kotiaäänestyspyyntö vaalilau-
takunnalle kirjallisesti tai puhelimitse 017-2884600 viimeistään perjantaina
2.9.2011 ennen kello 16 kirkkoherranvirastoon, Haarahongantie 4.
Vaalin tulos julistetaan kirkossa sunnuntaina 11.9.2011 aikaisintaan klo 21.
Kirkkoherranvaalin pöytäkirja on nähtävänä kirkkoherranvirastossa, Haara-
hongantie 4 12.9.-13.10.2011.
Siilinjärvi 7.7. 2011
Siilinjärven vaalilautakunnan puolesta
Sirpa Ylikotila
puheenjohtaja

KUOPION KANSALAI SOPISTO
OPITAAN YHDESSÄ
*Oletpa minkä ikäinen tahansa ja asutpa missä tahansa
Kuopion tai Tuusniemen alueella, Kuopion kansalais-
opisto on aina lähellä sinua! Kun haluat oppia uutta tai
kehittää taitojasi, opisto antaa siihen mahdollisuudet.
Yli 750 kurssista on vara valita.*
Ilmoittaudu kursseille nyt!
Internetissä 24h/vrk
http://kansalaisopisto.kuopio.fi
ma-pe 15.8.-16.9. klo 10-18
soittamalla **017 184 711** ja
asiakaspalvelussa (Puistok. 20)
Tervetuloa opiskelemaan!
Puistokatu 20, 70110 Kuopio. Puh. 017 184 722

SEURAKUNNAT 17.8.-3

Mäkinen ja Marjatta Pii-
ronen.

MUUTA

Kesäillan kirkko su 28.8.
klo 18 Ritoharjun hirvima-
jalla. Uwe Mäkinen.

JÄRVI-KUOPION
YHTEISET

Hautajaiset sovitaan ensi-
sijaisesti oman alueseura-
kunnan seurakuntamesta-
rin tai papin kanssa. Mah-
dollista sopia myös Kuopi-
ossa seurakuntayhtymän
puisto- ja hautatoimiston
tai Riistavedellä seurakun-
tatoimistossa toimistosih-
teerin kanssa. Puhelinnu-
merot näkyvät juuri kotei-
hin jaetuissa syksyn esit-
teissä. Seurakuntayhty-
män vaihe 017 158 111.
Talkooleiri Hirvijärven
leirikeskuksessa 5.-8.9. Il-
moittautumiset 22.8. men-
nessä Katri Kunnakselle,
puh. 040 4848 464, katri.
kunnas@evl.fi tai käymällä
paikan päällä Diakoniakes-
kuksessa, Suokatu 31, ma,
ke ja pe klo 10 -12. Lisätie-
toja diakoni Jarmo Tarkko-
selta, puh. 040 4848 465,
jarmo.tarkkonen@evl.fi ja
pastori Mikko Huhtalalta,
puh. 040 4888 613, mikko.
huhtala@evl.fi.

KASTETUT

Venla Maria Smolander,
Tuusniemi, Lauri Matias
Räsänen, Kaavi, Roni Ar-
tu Daniel Vesterinen, Kaa-
vi, Sini Ilona Julkunen,
Juankoski, Tatu Markus
Holopainen, Muuruve-
si, Pasi Ahti Antero Hyvö-
nen, Säyneinen, Ella Mart-
ta Matilda Parviainen,
Riistavesi.

KUOLLEET

Taavi Unto Herman Tuo-
mainen 79v, Vehmersalmi,
Lauri Partanen 90 v, Kaa-
vi, Sulo Eelis Julkunen 89v,
Kaavi, Ulla Puustinen 90v,
Vehmersalmi.

KIRKKO

Haarahongantie 4

Messu su 21.8. klo 10. Kirk-
koherran vaalin vaalinäyte
Seppo Laitanen, kanttori-
na Airi Heiskanen. Ehtoöl-
lisessa avustavat Sirpa Yli-
kotila, Tapio Lepola ja Yrjö
Jokiranta. Vaalinäytteen
jälkeen kirkkokahvit ja ky-
selytunti
Messu su 28.8. klo 10.
Kirkkoherran vaalin vaali-
näyte Arja Huuskonen,
kanttori Airi Heiskanen.
Ehtoölisessä avustavat
Sirpa Ylikotila, Tapio Le-
pola ja Yrjö Jokiranta. Vaa-
linäytteen jälkeen kirkko-
kahvit ja kyselytunti.

SEURAKUNTATALO

Seurat (Rauhanyhdis-
tys) su 28.8. klo 15 isos-
sa salissa.
**Lähetysten askartelu-
piiri** ke 31.8. klo 9-12. Ter-
vetuloa tutustumaan toi-
mintaan.
Nuorten kuoro aloittaa
syyskautensa ke 31.8. klo
16.30 seurakuntatalon pie-
nessä salissa. Kaikki lau-
lamisesta kiinnostuneet
nuoret tervetuloa!
**Sola Gratia-kuoro aloit-
taa** syyskautensa ke 31.8.
klo 18 seurakuntatalon
pienessä salissa. Tervetu-
loa kaikki "vanhat" kuorolaiset.
Kuoroon etsitään uusia laulajia,
erityisesti miehiä. Jos kiinnostuit,
ota yhteyttä kanttori Vesa Ka-
javaan.

MUUT

Hartaus ke 17.8. klo 14
Akuliina. Matti Hoffrén ja
Airi Heiskanen.
Korpiseurat pe 19.8. klo
19 Nilsin Pajustenmäes-
sä, Pajujärventie 790, jos-
ta kävelymatkaa seurapai-
kalle metsäpolkuja pitkin
n. 1,5 km.
Kuulokerho ma 29.8. klo
13 Akuliinassa.
Pyhä kutsuu kulkemaan
-kävelyretki Ruokonie-
meen sunnuntaina 4.9.
Lähtö kirkosta klo 9. Rei-
tin varrella huoltopaik-
koja, perillä sauna ja ruo-
kailu. Retken osallistumis-
maksu on 10 €, joka si-
sältää tarjoilut ja paluu-
kyydin. Tiedustelut ja il-
moittautumiset diakonia-
työntekijä Esko Rasa puh.
044 7284 643.
Eläkeikäisten leiri Ruokoniemessä 21.-23.9. Hin-
ta 40 €. Mukana Eija Laita-
nen ja Esko Rasa. Ilm. Esko
Rasalle puh. 044 7284 643.

KASTETUT

Helmi Ilona Nousiainen,
Lumia Alexandra Riek-
kinen, Roope Tapio Väi-
sänen, Jasper Malde Matias Pit-
känen

KUOLLEET

Elvi Leppänen 87 v, Eino Il-
mari Lyytinen 61 v, Sulo
Eemil Karppinen 97 v,
Arto Olavi Hietainen 60 v.

DIAKONIA-
KESKUS

Suokatu 31

puh. 040 4848 464
Diakoniatyöntekijöiden
vastaanotot ja kierrätys-
piste ovat avoinna ma, ke
ja pe klo 10 - 12.
Hyväntuulenniipiiri ti 23.8.
klo 12.
Pullakirkko pe 2.9. klo
12 ja
Nuotta-kahvio avataan
ma 5.9. klo 10-12.

OPISKELIJAT
JA NUORET
AIKUISETKANSANLÄHETYKSEN
OPISKELIJATOIMINTA

Sairaalakatu 11
www.kolmekohtaamis-
ta.com
Lentopallosa ti klo 18 Väi-
nölänniemen urheiluken-
tän takana.
**Kolme Kohtaamista raa-
mis** ke klo 18.30, Sairaala-
katu 11.
Jalkapalloa to klo 16.30
Minarin koulun kentällä.

PERHEASIAIN
NEUVOTTELU-
KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja
maksutonta keskus-
luapua parisuhteen ky-
symyksissä. Käynnit sopi-
muksen mukaan. Tiedus-
telut puh. 040 4848 480
ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA
PUHELIN

päivystää su - to klo 18-
01, pe - la klo 18-03, puh.
01019 0071. Puhelun hinta
on paikallisverkkomaksu/
matkapuhelinmaksu. Net-
tiosoite: pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON

EV.LUT.

KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi,
tarjolla.net.
Myös Facebook.
Kristillinen Kirjapalve-
lu Lähetyskodissa ma-pe
klo 11-15.

Kuopio: Radio Dei:

P-SKL:n ohjelma pe 19.8.

klo 19, "Kohtaamispaikka-

na Jumalan Sana".

KL-lähetyspyhän messu

su 21.8. klo 10 Puijon kir-

kossa. Saarna Leena Mäkä-

räinen. Kirkkokahvit ja lä-

hetystilaisuus, Leena Mä-

käräinen

Kohtaamispaikkames-

su su 21.8. klo 16 Petosen

srk-talossa. Saarna Leena

Mäkäpäinen, liturgia Esko

Konttinen, lapsille oma

ohjelma. Leenan ja Joukon

lähtökahvit. Kuljetus Lä-

hetyskodilta klo 15.30.

Kesäseurat su 28.8. klo 18

Lähetyskodissa. Eero Heik-

kinen, Ritva Holopainen,

Veijo Olli.

Keitele: Kohtaamispaik-

ka ti 30.8. klo 18.30 srk-ta-

lossa. Pekka Huttunen,

Oiva Malinen, Jouko Kau-

hanen.

MOTORISTIKIRKKO ALAVAN KIRKOSSA
21.8. KLO 10:00

0.8.11

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

www.sana-fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi puh. 0207 681 660 Krito-työ: anja.komulainen@sana.fi puh. 0400 793 446 **Rukouspäivystys** perjantaisin klo 13-16. **Pienryhmät: Heprean piiri** ma klo 13-15 tied. ja ilm. puh. 017 261 3406/ Anja. **Rukouspiiri** ma klo 17.30-19 alk. 5.9. **Naisten solu** ti pariton vk. alk 13.9. klo 18-19.30, puh.0500 372 791/Aune. **Askartelupiiri** ke parill. vk. klo 13-16 alk.7.9. puh. 050 555 2300/ Marjatta. **Raamattupiiri** ke klo 18-19.30 alk.21.9. puh. 050 548 4087/Juha. **Miesten piiri** ke pariton vk. klo 18-19.30 alk. 28.9. puh.044 043 8585/ Toivo. **Kritoryhmät** to klo 18-20. **Nuorekkaiden aikuisten kotisolu** pariton vk. vaihtuvina päivinä klo18. Lisätietoja: marjut.rasanen@gmail.com sekä ninattpar-tanen@hotmail.com **Sanan Kulman syyskauden avaus** pe 19.8. klo 18. Mirja Kontio, Toivo Halonen, Sirkku Pääkkönen.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Evangelisten opiskelijoiden kotisivuosoite www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS

Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net **Kirkkoseurat** su 21.8 klo 15 Puijon kirkossa. **Lauluseurat** ke 24.8 klo 19. **Seurat** to 25.8 klo 13.30 Vehmersalmen palvelukeskuksessa. **Seurat** 28.8 klo 15 Siilinjärven srk-talolla. **Seurat** su 28.8 klo 15. **Lauluseurat** ke 31.8 klo 19

HERÄTTÄJÄYHDISTYS

Kuninkaankatu 12

Toimisto suljettu 15.6.-14.9. Yhteydenotot tarvittaessa puh. 050 5691 302. Tulossa: Maakunnalliset seurat 10.-11.9. La 10.9. klo 18 seurat Tuomiokirkossa ja klo 19.30 keskusseurakuntatalolla. Su 11.9. klo 10 messu Tuomiokirkossa, ruokailu keskusseurakuntatalolla messun jälkeen, klo 12.30 raamattutunti ja klo 13.45 päätösseurat.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA

Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la 11-14. Puh. 017 2622 322, 040 451 4135. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetys-kauppavakka Vakka jälleen avoinna normaalisti kesätaun jälkeen. Tule poimimaan syksyn uutuudet: kauniita koruja, erilaisia ristejä, huiveja, ja kortteja lahjaksi tai itselle.

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio

Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7

Puh. (017) 771 811

Kukkakauppa

Hautaustoimisto

Pitopalvelu

Kukka ja hautauspalvelu

ROSANNA

Puijonkatu 17

www.kukkajasidontarosanna.fi

Kukkakauppa p. (017) 261 1456

Hautaustoimisto p. 044 094 5919

Ilmoita

Kirkko ja koti

-lehdessä!

Kysy lisää

ilmoitusmarkkinointi

Vappu Kuusiniemi

p. (014) 619 824

040 486 6726

vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

Hautajaisohjelmat, kutsu- ja kiitoskortit, ajanvaraus- ja käyntikortit. Laskut, kuitit ja lomakkeet (itsejälj.) Leimasimet ja kirjekuoripainatus. Mainoskynät!

Aseman SuN-Markkinointi T:mi

 040 - 5415 290

paipal6018@gmail.com

• HAUTAKIVET

• KAIVERUKSET

• KULTAUKSET

ENTISÖINTITYÖT

• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen

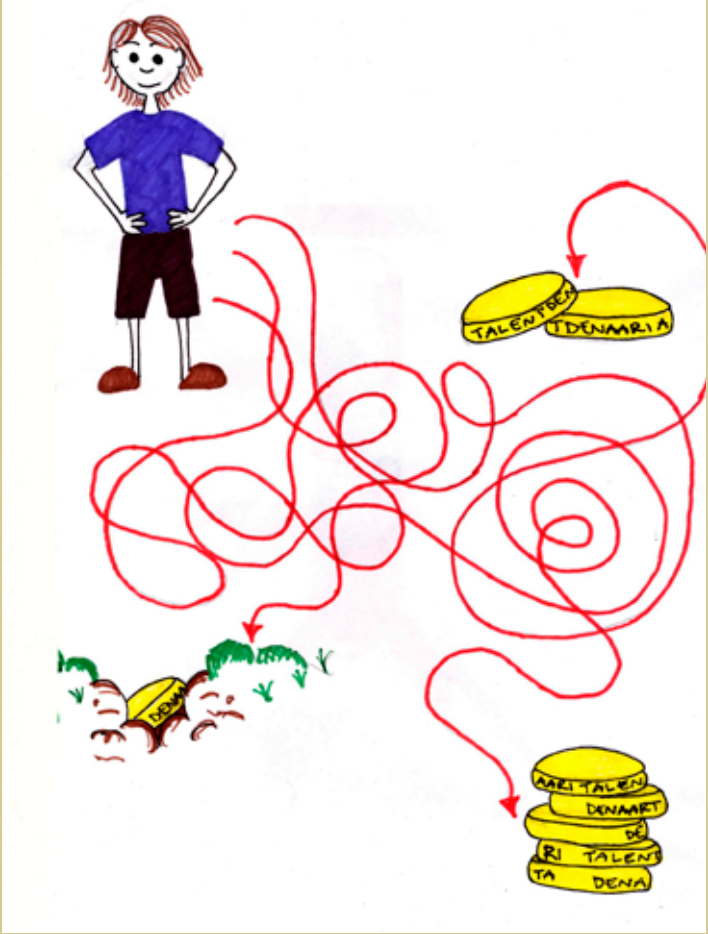
Jääskelänkatu 1

70780 Kuopio

puh. 050 575 0004

www.kivipajasarik.fi

PYHÄ PUUHA

Lue Matteuksen evankeliumista kertomus ”Palvelijoille uskotut rahat” (Matt. 25:14-30). Pohdi sitten, mikä reitti palvelijan tulisi valita.

TEHTÄVÄN LAATI SANNA OLLIKAINEN

Pitkässä juoksussa

Jos vielä sanot enään, lyön sinua nenään.

Monesta muustakin sanahirviöstä tekisi mieli sanankäyttäjiä pitkässä juoksussa kumauttaa. Ärsyttävien sanojen kuunteleminen ei muutettavat muuttaenkaan ole kovin voimauttavaa.

Palataan astialle. Hiinä ja hiinä. Jalkauttaa. Makustella. Sairastua vahvuuteen. Oikeesti. Aikuisen oikeesti.

Hyi hitto! Antakaa happea!

Joutessani tein kerran tukkimiehen kirjanpitoa eräästä puhujasta, joka kolmen minuutin tarinansa aikana sanoi 22 kertaa ”tota noin”. Hän funtsi puitekehyksen painopistealueita lyhyellä tähtämellä.

Elikkä antakaa sitä happea!

Jari Tammen uusin aluevaltaus Suuri ällösanakirja iskee suoraan käyttökieleemme. Kauhukieltä pursuaa kuin makaroita tirisevälle grilliparilaalle. Kirja kokoaa yhteen karseimmat ärsösanat tahtotilasta yläveiviin. Mukaan on saatu myös viime vaaleista tuttu jytky.

Ällösanakirja on myötähäpeällisen hauska kultahippunen. Kuka voisi inhota kirjaa, joka on täynnä inhokkeja.

Kun innostumme uudissanoista, ne tuntuvat hetken ajan hauskoilta, mutta niiden käyttäminen pitää ymmärtää lopettaa ajoissa. Harmittomat sanat muuttuvat ärsyttäviksi kun niitä käytetään liian usein tai väärässä yhteydessä. Tämöisten höpöttely puistattaa ja uhkaa pian kuulijan mielenterveyttä.

Innostumme sanaleikeistä, mutta kierrätämme ne nopeasti loppuun. Luontoani sieppaavat tyyli-rikot ja lässyttelykieli sekä tietysti kielioppivirheet ja tyhjyyttään koliseva kapulakieli.

Mutta lomat on lusi-tu ja tää lähtis nyt töihin. Palataan. Soitellaan. Nähdään. Voikaa hyvin. Heippa ja moikka.

LAHJA PYYKÖNEN

Jari Tammi: Suuri ällösanakirja. 416 sivua. 22 euroa. Pikku idis 2011.

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat pala-verit arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. **AA-ryhmä** Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18. **AAL-ryhmä** alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Propellissa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. Satamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi **Aamun sana ja rukous** yhteiskristillinen hetki perjantaisin klo 8 Eelim –temppelissä, Vuorikatu 29. **Al-Anon ryhmät** alkoholi-ongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, seurakuntatalon vanha puoli, Kaavi ti klo 19. **Armahdettu ja vapautettu-vertaistukiviikonloppu** abortin läpikäyneille 26-28.8. Ranta-Toivalan leirikeskuksessa Kuopiossa. Lisätiedot Outi Papunen, p. 050 401 5567, itu@tnnky.fi, www.itu-projekti.net **Imetystukiryhmä** parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi **Irti huumeista** puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052. **Katiska**, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net **Kirkon Ulkomaanavun** tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22. **Kompassi**, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi **Kotikulma**, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900. **Kriisikeskuksessa kriisipäivystys** joka päivä klo 14 -21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma - pe klo 8-21. **Kuopion A-Kilta**, Mäkitatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päih-teettömyyden tukemiseksi ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi **Kuopion mielenterveystuki ry** Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 0400 889 827. **Kuopion Työttömät ry**. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.ku-ty.fi. **Länsi-Puijon asukastupa** avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13. **Nimettömät narkomaanit** su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46. **NMKY**, Kauppakatu 40-42. Elämäkatsomuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18. **NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu** yllätysraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.itu-projekti.net **Narsistien uhrien vertaistukiryhmä** kesätauolla. Syksyn

aloitus ilmoitetaan elokuun lopulla. Tied. p. 050 4330 396/ Sirkka. **Pelastusarmeija** lauantaisin klo 10-13 avoimet ovet, kahvi ym. tarjoilun keskustelun ja laulujen kera. **Petrosen asukastupa** Pyörönkaari 19, II. krs. Avoinna ma-pe klo 9.30-15, p. 3644 597. **Portti**, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttävälle, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä. **Puijonlaakson asukastupa** palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma. **Päihdekliniikka** Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkitatu 11 p. 183 684. **Rikosuhripäivystys** käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi **Sotaveteraanimuseo ja kahvila** Tulliportinkatu 37 rakennus D. Varaukset ryhmille, p. 2811 130 klo 9-13 ti – to. **Suomen mielenterveysseuran keskusteluryhmä** lapsena hyväksikäyttöö kokeneille ja heidän läheisilleen kuukauden 1. keskiviikkona klo 17.30 aluetoimiston kokoustilassa, Myllykatu 8 II. krs. **Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk** p. 017 183 393. Perhe-kriisiyksikkö, Lastentie 1. Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 23.8. klo 18 Mielenterveysseuran koulustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955. **Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo** ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800. **Yksinhuoltajien Kanava ry** tiistai-iltaisain, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004. **Kirpputori Toivonsäde**, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la to -14.30, p. 044 5471 629. **Kehityskauppa Elämänlanka**, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774. **Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori**, Kuninkaankatu 23. Kirpputori suljettu kesäaikana 13.6. alkaen. Avataan 12.9. klo 10. Tiedustelut, p. 040 7092 430. **Rihma**, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. **Vapaaseurakunnan kirppari Ropo**, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21 puh. 0203 -22388

VIIKON VALINTA

Muistojen kaupunkia ei voi purkaa

”Minulta kysytään usein, onko Helsingin ulkopuolella elämää”, kertoo kirjailija **Sirpa Kähkönen** Kuopion taivaan alla -kirjansa julkistamistilaisuudessa. ”Ylpeästi voin sanoa: on!”

”Meidän oma kirjailija”, Kuopion Isänmaallisen Seuran puheenjohtaja **Riitta Huuhtanen** esitteli Kähkönen. Savolaiset ovat omineet Kuopiossa 1964 syntyneen helsinkiläiskirjailijan, ja Kähkönen onkin usein nähty tuttu Kuopiossa. Hänen teoksistaan puhutaan ja niitä luetaan. *Lakanasiivet*-näytelmä täytti teatterin katsomon ilta illan jälkeen.

Kähkönen historiallisten romaanien tapahtumapaikat ovat nyt valokuvina näppärän kokoisessa 80-sivuisessa kirjassa. Fiktiivisillä romaaneilla on vahva kosketuspinta todellisuuteen. Kuvakirjan idea syntyi lukijoiden palautteista ja kysymyksistä, Kähkönen kertoo.

Kuopion taivaan alla näyttää paikat, korttelit ja kadut sekä talot, jotka kerran olivat olemassa. Jo kadunnimien muuttaminen eksyttää nykylukijan helposti. Kirjan avulla löytyy niin Aleksanterinkatu kuin Forsténin mäki. Kirjailijalla on vapaus luoda paikkoja ja miljöitä. Muun muassa VB-valokuvakeskus on ollut rouva Lehtivaaran talon esikuva.

”Kirjojeni tunnelmaa kannattaa ehdottomasti hakea Kuopion korttelimuseosta,

OTAVA

”**Kirja on syntynyt** rakkaudesta, kaipuusta ja kirpeästä nostalgiaa”, Sirpa Kähkönen sanoo.

jonka pihamaalla aika seisahtuu täydellisesti”, Kähkönen kirjoittaa. ”Olen luonut Kuopion, joka on enemmän kuin yksityiskohtiensa summa.”

Valokuva- ja tietokirjan teksti, faktan ja fiktion sekotusta, on kirjailijan omaa ääntä. Täynnä tietoa ja tunnetta.

Kirja tehtiin paljon talokootyönä, Huuhtanen sanoo. Kirjailija oli tiiviisti mukana. Kuopion kulttuurihistoriallisen museon kokoelmista löytyi korkeatasoisia valokuvia. Kuopion museon amanuenssi **Pirjo Jantunen** saa kiitokset järjestelmällisestä ja hyvästä arkistosta.

Joitakin vahvoja maamerkejä ja rakennuksia Kuopiosta yhä löytyy, kirjan avulla ne tartuntuvat.

Lääninsairaalan fasadi näkyy pitkälle Kauppakadun päässä. Kasarmin rakennuksia on tallessa, vaikkakin nyt eri käytössä. Asuntola, Päivölä ja rautatieasema ovat jyrkästi paikallaan.

Kaupungilla on ominaishajunsa, ne säilyvät hajumuistissa. On kellarien ja vinttien sekä halkoliterien hajut, mutta myös puhtaan pyykin tuoksu. Pyykkinaruilla hulmuavat lakanat näkee silmissään kirja lukien.

Puijo ja Kallavesi ovat osa monimuotoista Kuopiota. Laivojen vihellykset ja junien puksutukset ovat kaupungin unohtumattomia ääniä.

Kirjan kuutisenkymmentä valokuvaa ja kaksi karttaa vie lukijan aikamatkalle ja konkreettisesti kävelemään. Vanhat mainokset istuvat hyvin joukkoon.

Kuopion Isänmaallisen Seuran tavoite on tuoda esille paikallishistoriaa. Jälleen tavoite toteutui hienosti.

Kirjan julkistamisen yhteydessä avattiin myös *Kuopion taivaan alla* -valokuvanäyttely, jonka ripustuksesta vastasi Ossi Wallius. VB-Valokuvakeskuksen Barson kellarissa 29 valokuvaa ovat esillä 18.9. saakka.

Sirpa Kähkönen:
Kuopion taivaan alla,
Kuopion Isänmaallinen
Seura 2011

RITVA KOLEHMAINEN

PUURUNEN KHM

Lakanasiipien päivä 1.7. 1941. Kaupunkilaisia Hatsalankadulla, tulossa Aarneenkallion väestönsuojasta.

RISTIVETOA

Huuda taulu ja auta

”**Kauneus taiteessa on yksi osa**”, Seija ja Markku Majuri sanovat.

Inkerin kirkko juhli

Vainoista huolimatta ristin sanoma voitti.

Inkerin kirkon 400-juhlavuoden päätapahtuma heinäkuuisena lauantaina kokosi viitisensataa juhlijaa ensin Moloskovitsan kirkon raunioille jumalanpalvelukseen ja sen jälkeen Kupanitsan kirkolle.

Inkerin kirkon ensimmäinen pääsihteeri **Isto Pihkala** totesi, että tämä oli ainoa oikea paikka pitää jumalanpalvelus. Traaginen historia tulvi koskettavan jumalanpalveluksen myötä kirkon raunioista jokaisen kuulijan silmiin, korviin ja tajuntaan.

Piispa **Seppo Häkkinen** tähdensi historian tuntemisen välttämättömyyttä. ”Se sitoo meidät osaksi yhteisöä, jo-

ka kurottaa ajassa taaksepäin. Ihminen ja yhteisö saavat juuret, ja vain sitä kautta voimme suuntautua kohti tulevaa. Siksi on tärkeää, että Inkerin kirkko tekee nyt itseään ja historiaansa tunnetuksi niin Venäjällä kuin muuallakin maailmassa. Inkerin kirkon vaiheiden tunteminen saa meidät uskomaan, että Inkerin kirkko on merkki Jumalan todellisuudesta.”

Juhlan pääpuhe oli annettu tänä keväänä Kelton teologisesta seminaarista valmistuneelle **Ivan Lapteville**. Kesäisen juhlan tarkoituksena oli herätellä ihmisiä näkemään oman kirkkonsa historian vaiheet, niiden merkitys ja mihin heitä tänä päivänä kutsutaan.

Perestroikan ja ortodoksikirkon 1000-vuotisjuhlan myötä vuonna 1988 vapauden tuulet puhalsivat kirkkoille. **Arvo Survo** oli ensimmäinen uuden ajan pappi ja häntä kutsutaan myös Inkerin kirkon herättäjäksi. Talvella 1988 hänelle

Elämä on jatkuvaa kaipauksen ytimessä olemista. Ihmisen polte toisen luo. Jumala kaipaa meitä kotiin, kutsuu, osoittaa tien. Me olemme rikottuja muistoja täynnä, täynnä upottuja aarteita jotka on nostettu hylättyjen laivojen sylistä kaikkien merien silmistä, tummien aaltojen laulusta sormien värähtelevistä kosketuksista.

Jumala laulaa meidät kotiin rakkauslauluna myrskyävän yön keskeltä.

RISTO KORMILAINEN
SEN MATKAN TAHDON KULKEA

KIRKKO & KOTI

14

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 31.8.

 KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232 Ulla Remes (virkavapaalla) Lea Lappalainen, p. 040 484 8234 Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236 Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

Naisten Pankkia

HANNA KARKKONEN

”Enää ei ole aika ihmetellä, vaan toimia.”

Kuopiolaiset **Seija** ja **Markku Majuri** viehättivät tapaan, jossa köyhistä köyhimmille naisille annetaan toivo paremmasta. Nyt he avaavat Jynkäs-sä sijaitsevan kotinsa ovet taide- ja musiikkitapahtumalle, joka on yksi Naisten Pankin Kuopion aluesolun tempauksesta.

Kauniissa kodissa on normaalistikin esillä paljon teoksia, mutta tapahtuman ajaksi niiden määrä kasvaa entisestään. Muun muassa etukuistille tulee noin 70 **Heljä Liukko-Sundströmin** teosta.

”Toivomme, että kokonaisuus olisi jokaiselle kiva elämys. Selkeää katsella ja kierrellä.”

Idea lähti liikkeelle, kun Seija Majuri oli alkuvuodesta Naisia kaivolla –tilaisuudessa. Kuvat ja tarinat Kongosta herättivät.

”Päätin, että nyt ei ole enää aika ihmetellä, vaan toimia. Ajelin Puijon kirkolta kotiin ja pohdin, mitä annettavaa minulla voisi olla. Tuli mieleen, että meillähän on paljon taidetta. Markulla on ollut pitkään haaveena koota kokoelmista näyttely, jossa olisi myös musiikkia”, Seija kertoo.

Palaset lokahtivat kohdilleen. Aluesolun työryhmä ideoi lisää ja on ollut mukana järjestämässä tapahtumaa.

Kestävää kehitystä ja toimeentuloa

Majurit kertovat, että he eivät varsinaisesti kerää taidetta. ”Niitä vaan on kertynyt meille”, Markku nauraa.

”Teokset ovat jollakin tavalla kolahtaneet. Niiden ihmisyyys koskettaa.”

Markku Majuri toteaa, että taide on elämän aspiriinia.

”Kauneus on vain yksi osa. Tärkeää on, miten teos puhuttelee. Taidetta katsoessaan voi peilata itseään, tunteitaan. Löytää jotain sellaista, jolle ei ole sanoja”, Seija kuvailee.

Avaajaksi saapuu tapahtuman suojelija piispa **Arseni**. Pohjois-savolaiset taitelijat **Arto Väisänen**, **Juha Vehviläinen** ja **Jarmo Husso** vierailevat myös. Sunnuntaina esiintyy länsiafrikkalainen rumpuryhmä ja maanantaina kuullaan **Nette** ja **Nea Ulmasen** huilumusiikkia.

Lisämausteena on se, että samalla pääsylipulla voi tutustua taiteilijoiden ateljeihin Aapatien toisella puolella.

Tapahtuman viiden euron lipputulot sekä taitelija, galleristi **Timo Hämäläisen** huutokaupattavasta taideteoksesta saatava tuotto lahjoitetaan lyhentämättömänä Naisten Pankille.

Naisten Pankin rahastoa hallinnoi Kirkon Ulkomaanapu. Lahjoituksilla tuotetaan kehitysmaiden naisten yrittäjyyttä ja toimeentuloa kestävästä kehityksen periaattein.

HANNA KARKKONEN

Taide- ja musiikkitapahtuma
Seija ja Markku Majurilla, Aapatie 12
Su 21.8. klo 13-18 ja ma 22.8. klo 15-19

raunioilla

tuli ajatus Kupanitsan kirkon takaisin saamisesta.

Kupanitsan seurakunta saatiinkin rekisteröityä jo samana vuonna marraskuussa ja kirkko saatiin käyttöön adventtina 1988.

Helluntaipäivänä 1989 Kupanitsan kirkossa vietettiin ainutlaatuisen juhla kun Kupanitsasta kotoisin oleva rovasti **Aatami Kuortti** siunasi ja valtuutti pastori Arvo Survon Inkerin kirkon seurakuntien hoitajaksi ja luovutti hänelle Inkerin kirkon ensimmäisen kirkkolain kirjan. Kuortti oli ainoa elossa oleva Inkerin kirkon työntekijä tuhoa edeltäneeltä ajalta. Hän pelastui varmalta kuolemalta pakenemalla vankileiriltä haki Vienen Karjalan metsien Suomeen.

TUULIKKI VILHUNEN

TUULIKKI VILHUNEN

Juhlakansa ahtautui entiseen kirkkosaliin, jossa pilarit törröttivät kohti avointa taivasta.

KISSA PÖYDÄLLE

Hihaan puhumisen taito

Olin eräänä keskikesän sunnuntaina Tuomiokirkossa messussa. Lähtiesäni sanoin vaimolle, että olisi kiva palata kirkosta iloisella mielellä. Niin kävikin.

Sanat ja sävelet kaikuivat niin alttarilta, saarnastuolista kuin urkuparveltakin selvästi ja voimakkaasti. Erityisesti loppusoiitto taituruudessaan ja kirkkaudessaan oli sitä luokkaa, joka vei suun hymyyn ja iloiseen oloon.

Kiitos tästä kokemuksesta.

Sillä aina ei ole näin. Ei likimainkaan.

On tosiaan turhauttavaa, kun joutuu kirkosta tulemaan aggressioiden vallassa. Ja mikä on syynä?

Syynä on kuuluvuus. Laitteet eivät toimi. Äänen-toisto ei pelaa. Ja nykyaikana, jolloin tuollaisia tek-

nisiä ongelmia ei luulisi olevankaan. Mikä niissä rakkinneissa oikein reistaa. Eikö sana (Sana) ole tarkoitettu kuultavaksi ja sitä myöten myös uskottavaksi?

Joskus taitaa olla häikkää laitteiden käyttäjissään.

Millaista on saarnatoimen opetus yliopistossa? Opetetaanko siellä hihaan ja papereista puhumisen taitoa, jossa kontakti otetaan papereihin eikä ihmisiin. Ja sitten tulee jonkinlaista piiperrystä, josta saa vaikutelman, ettei sanankäyttäjät oikein itsekään haluaisi tulla kuulluksi.

Toivoisin kovasti, että vielä voisin saada uskolleni vahvistusta sanan kuulemisesta.

PENTTI HAKALA
vanha vihainen,
mutta ei vielä kuulovammainen rovasti

Tsop-merkki

Esikoisen kirjaimet elivät monta vuotta omaa elämänsä. Ja onhan tuo vaikea sana: stop-merkki. Jokainen perheessämme tietää, mihin viitataan, kun hihkaistaan: ”Tsop!”

Tähän vuodenaikaan ”tsop-merkkejä” sopii nähdä sielläkin, missä niitä ei ole. Pienet koululaiset opettelevat reittejään. Isommat yrittävät talttua arkeen.

Petonen, maanantai 25.7. klo 18:

Pysähdymme Lidlin kohdalla päästääksemme rullalautailijapojan suojatietä kadun yli. Vierestämme pyyhältää auto. Nuori nainen puhuu puhelimeen, ei pysähdy, tööttää lautailijalle. Onneksi kaveri on ketterä liikkeissään ja ehtii alta pois.

Tuoreen liikenneturvallisuustutkimuksen mukaan joka neljäs autoilija jatkaa pysähtymättä, vaikka viereisellä kaistalla seistäisiin suojatien edessä. Alle 23-vuotiaista joka toinen ei pysähdy. Tämä on siis maanantai.

Paljon saa lähettää enkeleitä pienten koululaisten matkaan. Pitääkö heille opettaa, että älä vain mene yli, vaikka autoilija pysähtyisikin, viereisestä kaistasta kun ei tiedä? Ja pitääkö autoilijoiden lakata kunnioittamasta jalankulkijoita, koska muuten vaarantaa heidän henkensä?

Stop-merkki voi juuri nyt olla tarpeen muuallakin kuin liikenteessä. Nukkumaanmenoajat ovat tuntitolkulla normaalista vinksallaan. Pois tietokoneet ja televisiot lasten huoneista, kun niitä ei voi siellä kuitenkaan valvoa, sanovat asiantuntijat. Parin viikon aikana arki sääntää rytmin koulukelpoiseksi.

Koululaisten elämässä on monia asioita, jotka on parasta pysäyttää idulle. Härnäämiset, joista voi tulla kiusaamista. Ensihenkoset, jotka ovat kohta aski päivässä. Nettiporno, joka koukuttaa nopeasti. Aikuisen pitää olla se, joka huolehtii ja toimii.

Näinä päivinä voi nähdä myös käveleviä stop-merkkejä, kuten Kirkon ulkomaanavun feissarin Kuopion torilla. Itä-Afrikassa – Etiopiassa, Keniassa, Somaliassa ja Tansaniassa – on 12 miljoonaa ihmistä välittömän hätäavun tarpeessa. Sanotaan, että tilanne on pahin 60 vuoteen.

**Tsop!
Pysähdy!
Auta!**

HELENA KANTANEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Kalevi Karkkosen kesämökki on vanha savusauna. Se on rakennettu 30-luvulla Tomperin saareen.

Tomperin saaren erakolla on rantaravintola ja luksuskämppä

”Olen niin kiitollinen. Minulta ei puutu mitään.”

Tyytyväisyys ei ole kiinni materian määrästä tai mukavuuksista.

Kalevi Karkkonen viettää kesänsä Tomperin saarella Kallavedellä. Hän asustaa vanhassa savusaunassa, ainoana saaren asukkaana, ystävänsä **Salmen** kanssa. Kalevi toimii saaren ”tilanhoitajana” vastapalvelukseksi asumisestaan. Tilanhoitaja-nimikkeen on saaren ylläpidosta vastaava Vuorelan Kunto hänelle leikkisästi antanut.

Harmaahirsisen, matalan, rantapuiden siimekseen piiloutuvan savusaunan eteisessä ovat tarvekalut kalastukseen ja ruuanlaittoon, pannuineen ja kattiloineen. Pikuruisen saunaosaan ovat Vuorelan Kunnon auttavaiset miehet nikkaroineet pariskunnalle sängyn, laipio ja seinät on päällystetty pahlilla ja paperilla. Sängyn lisäksi tilaan mahtuu vain pieni laatikosto-yöpöytä. Sähköjä ei ole.

”Mutta on meillä tämä patteritoiminen led-valo”, Kalevi esittelee. Ja kylmiä öitä varten petrolilämmitin.

Huomattava on, että kesäasumisen taso on noussut huikeasti. Aiempina kesinä hän yöpyi teltassa. Nykyisessä luksuskämpässä pysyy lämpö sisällä ja kosteus ulkona.

Savusauna on melkein järvestä kiinni, rannalle on kalamies Kalevi rakentanut kesäkeittiön, ”rantaravintolan”, kuten hän kuvaa, jossa savustaa ja grillaa herkkujen herkut. Savusaunan pönttökiuas on päässyt näin uusiokäyttöön ja olutpullojen korkit suomusraudaksi.

”Aamulla Kalevi häipyi jo kolmen jälkeen kalalle. Minä jään nukkumaan ja keittelen kahvit seitsemäksi, kun hän palaa”, Salme kertoo ja vilkaisee silmät nauraen Kalevia.

Heti se kolahti, se lempi

Mies suhahtaa hiljaa, Salmen pihpahtaessa kahvinhakuun, että ”tämä on hyvä nainen tämä Salme, niin mukava luonteeltaan”.

Myöhemmin he kertovat ensitapaamisestaan Männistön seurakunnassa. Siellä Kalevi kuuluu Penkinkääntäjien Veljeskuntaan, porukkaan, joka käy järjestämässä tilaisuuksiin penkit kohdalleen.

Melkein heti se kolahti, se lempi.

”Aika velmu se on Kalevi. Aluksi minä uskoin kaiken, nyt näen silmistä, milloin se venkoilee”, Salme kuvaa.

Ruuat he hakevat veneellä Vuorelan ostoskeskuksesta, matkaan menee vartti. Ruuat säilyvät pilaantumattomina maakellarissa. Kalaa he syövät lähes päivittäin. Sitä nousee paljon.

”8,5 kilon haukivonkaleen veneeseen saamiseen piti kyllä hälyttää **Laitisen Teuvo** apuun”, kertoo Kalevi jännittävää kalareissua.

Patteriradion ja kännykän veran heillä on nykytekniikkaa saares-

sa. Puhelin on päällä tunnin päivässä, sillä sitähän ei voi ladata missään.

Perunapenkki rantaravintolan vieressä tunkee vartta kasvun riemussaan, on penkin päässä yrttejäkin. Toinen ryytimaa on tehty keskelle saarta, vanhalle peltopohjalle.

”Katso, miten muhevaa multaa”, Kalevi näyttää ja pölläyttää kunnolla.

Omavaraistalous on arvossaan Kalevin ja Salmen onnenpäivissä.

Kalevi pitää vilperit kurissa

Tomperin saari on Siilinjärven seurakunnan omistama virkistyspaikka, johon vesilläliikkujat pysähtyvät laavulle lepäilemään. Saarella on myös seurakunnan tautokupa, sauna ja keittonurkkaus.

Tilanhoitajalle on tarvinta. Kerrankin Kalevi bongasi halko-varasporukan, joka muina miehinä oli viemässä polttopuita veneeseen. Siihen topasivat vilperien puuhat, kun Kalevi puuttui asiaan.

Rakkaus luontoon

juontaa hänellä jo nuorena tehdyistä uitto- töistä ja puunajoista, mutta varsinaisen elämäntyönsä Kalevi teki bussikuskina.

Aivoverenvuoto kymmenkunta vuotta sitten vei hänet pyörätuoliin, mutta sitkeästi harjoittamalla mies siitä nousi, vain oikea käsi jäi kömpelöksi. Nyt hän on 71-vuotias, jännevä ja virkeä käännteissään.

Uskossa jo pikkupoikana

Toukokuun puolivälissä heti jäiden lähdettyä tilanhoitaja saapuu saarelleen, pois hän lähtee kaupunkikotiin – sellainen hänellä talvia varten on – syysateiden kääntyessä rännäksi.

Noin viisi ihanaa kesäkuukautta Kalevi elää Tomperissa vähään tyytyväistä, kiireetöntä elämää, jossa aika on pysähtynyt, maailman melske kaukana ja Luoja lähellä.

Uskoon hän kasvoi jo pikkupoikana isän mukana kirkossa käynneillään.

”Olen niin kiitollinen tästä elämästäni. Minulta ei puutu mitään”, Kalevi sanoo, ja tarkoittaa sitä syvältä sydäimestään.

ANNA-LIISA PEKKARINEN

”Olen niin kiitollinen. Minulta ei puutu mitään.”